କେବଳ ଇ-ସଂସ୍କରଣ
(ଓଡ଼ିଆ)

ସି.ସି.ଆର୍.ଏ.ଏସ୍. ବୁଲେଟିନ୍

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ବିଜ୍ଞାନ ଗବେଷଣା ପରିଷଦ
ଆୟୁଷ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଜାନୁଆରୀ - ମାର୍ଚ୍ଚ 2026 | ଭାଗ – III | ସଂଖ୍ୟା- I | https://ccras.nic.in/ccras-bulletin/

ସମ୍ପାଦକମଣ୍ଡଳୀ

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ପ୍ରଫେସର (ବୈଦ୍ୟ) ରବିନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସି.ସି.ଆର.ଏ.ଏସ., ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଉପ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ଡଃ ନାରାୟଣମ୍ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ
ଉପ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସିସିଆରଏଏସ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସମ୍ପାଦକ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନୌଶାଦ ଅହମ୍ମଦ
(ପାଠାଗାର ଓ ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ପ୍ରକାଶନ ଓ ଗଣମାଧ୍ୟମ ପ୍ରସାର ପ୍ରଭାରୀ)

ସହଯୋଗୀ ସମ୍ପାଦକଗଣ
ଡଃ ଏ. କେ. ମୀନା, ସହକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନ)
ଡଃ ରେଣୁ ସିଂ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ରାକେଶ ନାରାୟଣନ୍, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ଦୀପକ ଲାମ୍ବା, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ / ଫାର୍ମାକୋଲୋଜି)
ଡଃ ଧୀରଜ ସିଂ ରାଜପୁତ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ଏମି ଏସ୍. ସୁରେନ୍ଦ୍ରନ୍, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ନୀତୁ କେଶବନ୍, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ଆଶିମା ଜୈନ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ରୋଗ ନିଦାନ ବିଜ୍ଞାନ / ପାଥୋଲୋଜି)
ଡଃ ଲିଜିମା ସି., ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଆୟୁର୍ବେଦ)
ଡଃ ଯଶପାଲ ଭରଦ୍ୱାଜ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ)
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମଲେଶ୍ୱର ସିଂ, ସହକାରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ)
କୁମାରୀ ପ୍ରୀତି ଶର୍ମା, ସହକାରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀ (ରସାୟନ ବିଜ୍ଞାନ)

ଅଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ସମ୍ପାଦକମାନେ

ଆସାମିୟା
ଡା. ଜେଉତି ରାଣୀ ଦାସ, ଆର୍.ଓ., ସି.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ଗୁୱାହାଟି

କନ୍ନଡ଼
ଡା. ଭାଭ୍ୟା ବି.ଏମ୍, ଆର୍.ଓ., ସି.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ

ପଞ୍ଜାବୀ
ଡା. ହରବନ୍ସ ସିଂହ, ଆର୍.ଓ., ଇନ୍-ଚାର୍ଜ, ଆର୍.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ଜମ୍ମୁ

ଉର୍ଦ୍ଦୁ
ଡା. ଆଶଫାକ୍ ଆହମଦ, ଆର୍.ଓ., ଏନ୍.ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍.ଏଚ୍., ହାଇଦ୍ରାବାଦ

ମାଲାୟାଲମ୍
ଡା. ଭି.ସି. ଦୀପ୍, ଏ.ଡି., ଏନ୍.ଏ.ଆର୍.ଆଇ.ପି., ଚେରୁଥୁରୁଥି

ତାମିଲ
ଶ୍ରୀ ସି. ପ୍ରେମ କୁମାର, ଏ.ଆର୍.ଓ., ସି.ଏସ୍.ଏମ୍.ସି.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ଚେନ୍ନାଇଚେନ୍ନାଇ

ଗୁଜରାଟୀ
ଡା. ସୋଜିତ୍ରା ନିରାଲ, ଆର୍.ଓ., ଆର୍.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ଆହମଦାବାଦ

ମରାଠୀ
ଡା. ରସିକା କୋଲହେ, ଆର୍.ଓ., ଆର୍.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ପୁଣେ

ବଙ୍ଗାଳୀ
ଡା. ସ୍ରେୟା ଦୁତ୍ତା, ଆର୍.ଓ., ସି.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., କୋଲକାତା

ହିନ୍ଦୀ
ଡା. ଭି.କେ. ଲବାନିୟା, ଆର୍.ଓ., ସି.ସି.ଆର୍.ଏ.ଏସ୍. ଏଚ୍. କ୍ୟୁ., ଦିଲ୍ଲୀ

ଓଡ଼ିଆ
ଡା. ବନମାଳୀ ଦାସ, ଆର୍.ଓ., ସି.ଏ.ଆର୍.ଆଇ., ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତେଲୁଗୁ
ଡା. ଶ୍ରୀଦେବୀ ୱେନିଗାଲା, ଆର୍.ଓ., ଏନ୍.ଆଇ.ଆଇ.ଏମ୍.ଏଚ୍., ହାଇଦ୍ରାବାଦ

ବୈଷୟିକ ସହାୟତା
ଡଃ ତାନିଆ ରାୟ, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଲେଖିକା

ଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଜାଇନର୍
ମହମ୍ମଦ ହାରୁନ୍ ଅନସାରୀ, ଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଜାଇନର୍

ଏହି ପତ୍ରର ବିଷୟବସ୍ତୁ

ସମ୍ପାଦକୀୟ ବାର୍ତ୍ତା	ପୃଷ୍ଠସଂଖ୍ୟା.
ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରାୟୋଗିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସମାୟୋପଯୋଗୀ - ସି.ସି.ଆର.ଏ.ଏସ ବୁଲେଟିନ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହା ହିଁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ।	1
ଚିକିତ୍ସୀୟ ଗବେଷଣା	
ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍‌ର ପରିଚାଳନାରେ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ'ର ଆଶାଜନକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଫଳାଫଳ	3
ଛୋଟ ପଦକ୍ଷେପ, ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ: ଗ୍ୱାଲିଅର୍‌ର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଦୈନନ୍ଦିନ ଅଭ୍ୟାସରେ ଉନ୍ନତି	3
ଚିକିତ୍ସୀୟ ସମ୍ମତି: ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ମାନକୀକୃତ 'ମର୍ଶ ନସ୍ୟ' ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଏକ ଅଭିନବ ମାର୍ଗ	4
ମାଂସପେଶୀ ଏବମ୍ ଅସ୍ଥି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରୋଗ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ଆୟୁର୍ବେଦ ଔଷଧ ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ ର ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଅଧ୍ୟୟନ, ପ୍ରୟୋଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିରାପଦ ତଥା ଉପଯୋଗୀ	5
'ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଫ୍ୟାଟିଗ୍'ର ପରିଚାଳନାରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭୂମିକା ଉପରେ ଏକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅନୁଧ୍ୟାନ	6
ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ମିଳିଥିବା ସୂଚନା : ମାଇଗ୍ରେନ୍ (ଅଧକପାଳି) ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ଦ୍ରୁତ ଉପଶମ ପାଇଁ ଆୟୁର୍ବେଦ 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରାୟୋଗିକ ସଫଳତା	7
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ	
ତାମିଲନାଡୁର ଜନଜାତି ସମୁଦାୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ଗୁପ୍ତ ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ -	8
ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଜୈବ ରସାୟନ ଗବେଷଣା	
ଏକ ପ୍ରାକ୍-ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ: ଔଷଧ ଜନିତ ବୃକକ୍ (କିଡନୀ) କ୍ଷତିରୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନରେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ 'ସ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ'ର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଭୂମିକା	9
ବେଲ ପତ୍ର ନିର୍ଯାସରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋବାଲ୍ଟ ଅକ୍ସାଇଡ୍ (Co_3O_4) ନାନୋପାର୍ଟିକଲ୍‌ର ଜୈବିକ ସଂଶ୍ଲେଷଣ: ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରାୟୋଗିକ ସମ୍ଭାବନା	10
ଔଷଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ସର୍ବେକ୍ଷଣ	
କ୍ୟାନ୍ସର ବା କର୍କଟ, ଫୁଲା ବା ଜଳାପୋଡ଼ା ଏବଂ ଜୀବାଣୁ ନାଶକ ଗବେଷଣାରେ 'ସିସସ୍ କ୍ୱାଡ୍ରାଙ୍ଗୁଲାରିସ୍ ଏଲ୍.' ବା ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଗଛର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଯୋଗିତା ଓ ସମ୍ଭାବନା	11
ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷାର ଏକ ଅଭିନବ ପଦକ୍ଷେପ: ବିଜା ବା ପିଆଶାଳ ଗଛର ସାରକାଠ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହାର ଶାଖାରୁ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ଏକ ଗବେଷଣା	12
ଆରଣ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ: କେରଳର ଜନଜାତି ସମୁଦାୟଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଦୁର୍ଲଭ ଔଷଧୀୟ ପାଦପ ସମ୍ପଦର ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟର ଉନ୍ମୋଚନ	13
କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷରେ ଭିନ୍ନ ହୁଏ ଔଷଧୀୟ ପ୍ରଭାବ: ହିମାଳୟର ରାଣୀକ୍ଷେତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍ପାଦିତ 'ପିପ୍ପଳୀ'ର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତାର ବିଶ୍ଳେଷଣ	14
ସାହିତ୍ୟିକ ଗବେଷଣା	
ପ୍ରମେହ (ମଧୁମେହ) ର ଆୟୁର୍ବେଦିକ ନିଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସଠିକତାର ଉପସ୍ଥାପନ: ସିସିଆରଏଏସ୍ ର ଏକ ଅଭିନବ ପ୍ରକାଶନ "ପ୍ରମେହ ରୋଗ ପରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ନିଦାନ ପଦ୍ଧତି"	14

ସମ୍ପାଦକୀୟ ବାର୍ତ୍ତା

ସି.ସି.ଆର.ଏ.ଏସ ବୁଲେଟିନ ରେ ଏହା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଯେ, ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରାୟୋଗିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ, ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସମାୟୋପଯୋଗୀ - ।

ପ୍ରଫେସର (ବୈଦ୍ୟ) ରବିନାରାୟଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ, ସିସିଆରଏଏସ୍ ବୁଲେଟିନ୍ ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ସିସିଆରଏଏସ୍

ଆୟୁଷ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ଭାରତ ସରକାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସିସିଆରଏଏସ୍ ବୁଲେଟିନ୍ ପରିଷଦର ଗବେଷଣା ପ୍ରସୂତ ପ୍ରାମାଣିକ ଅବଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥାଏ। ଏହା ଆୟୁର୍ବେଦକୁ ପାରମ୍ପରିକ ଅଭ୍ୟାସରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ନେଇ ଏକ ପ୍ରମାଣ-ଭିତ୍ତିକ ତଥା ଗବେଷଣା-କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାର ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ। ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପରୀକ୍ଷଣ, ଭେଷଜ ଅଧ୍ୟୟନ, ଔଷଧ ଗବେଷଣା, ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ସାହିତ୍ୟିକ ଗବେଷଣା ଆଦି ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରାୟୋଗିକ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରୁଛି।

ଚିକିତ୍ସୀୟ ଗବେଷଣା

ସର୍ବସମ୍ମତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ମାନକୀକରଣ

ଏହି ସଂସ୍କରଣର ଏକ ମୌଳିକ ଅବଦାନ ହେଉଛି 'ମର୍ଶ ନସ୍ୟ' କ୍ରିୟା ପାଇଁ ଏକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ସର୍ବସମ୍ମତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାର ବିକାଶ; ଯାହା ନାସାରନ୍ଧ୍ର ଦ୍ୱାରା ଔଷଧୀୟ ତୈଳ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଥିବା ଏକ ପଞ୍ଚକର୍ମ ପଦ୍ଧତି। ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମାନତା ବଜାୟ ରଖିବା, ବିପଦକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଚିକିତ୍ସାର ସଫଳ ପୁନରାବୃତ୍ତିକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ମାନକୀକରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ। ସର୍ବସମ୍ମତି-ଭିତ୍ତିକ ଏହି ରୂପରେଖ, ଆୟୁର୍ବେଦିକ କ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟଧାରାର ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ସମନ୍ୱିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ସାମିଲ କରିବା ଦିଗରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ।

ଚିକିତ୍ସୀୟ ପରୀକ୍ଷଣ : ପ୍ରଭାବଶୀଳତା ଏବଂ ପ୍ରାୟୋଗିକତା

ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍—ଯାହା ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ଭାବେ ପରିଗଣିତ—ଏହାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ'ର ଚିକିତ୍ସୀୟ ପରୀକ୍ଷଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶାଜନକ ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିଛି। ଏହି ଗବେଷଣାଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ବିକଳ୍ପ ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଏ, ଯାହା ପାରମ୍ପରିକ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ୍ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ଏବଂ ଏହାର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ। ଏହା ସହିତ ସମ୍ପ୍ରତି ସ୍କ୍ରିନ୍‌ର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଜନିତ 'ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଫାଟିଗ୍' (ଆଖିର ଅବସାଦ) ର ଆୟୁର୍ବେଦିକ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ପ୍ରୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଆଧୁନିକ ଜୀବନଶୈଳୀ ଜନିତ ଜଟିଳତାକୁ ଦୂର କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସକ୍ଷମ; ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି କେବଳ ସାମୟିକ ଉପଶମ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ।

ସୁରକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ

ପ୍ରଚଳିତ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଯୌଗିକଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାମାଣିକ ଆଧାରକୁ ଅଧିକ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ଦିଗରେ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗୁଲୁର ଏକ ସୁରକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି। ସ୍ନାୟୁ ଏବଂ ମାଂସପେଶୀ ଜନିତ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଔଷଧର ବୈଜ୍ଞାନିକ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଏବେ ଉପଲବ୍ଧ, ଯାହା ଏହାର ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବହାରକୁ ସମର୍ଥନ କରେ। ପ୍ରମାଣ-ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନରେ ସୁରକ୍ଷା ମାପଦଣ୍ଡ ନିରୂପଣ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ତମ୍ଭ; ଏହିପରି ଦଲିଲିକରଣ ଚିକିତ୍ସକ ଏବଂ ରୋଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧଗୁଡ଼ିକର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣିକରଣ ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ମଡେଲ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ।

ରୋଗୀ ବିବରଣୀ

ଏକ ତୀବ୍ର ମାଇଗ୍ରେନ୍ (ଅଧକପାଳି) ରୋଗରେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରୟୋଗ ଏକ ଦ୍ରୁତ ଏବଂ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଉପଶମ ପ୍ରଦାନ କରିଛି। ମାଇଗ୍ରେନ୍, ଯାହା ଅଧିକାଂଶ ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଏଥିରେ ଆଧୁନିକ ଔଷଧୀୟ ଚିକିତ୍ସାର ସଫଳତା ସୀମିତ, ସେହିଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟୟବହୁଳ ତଥା ସୂକ୍ଷ୍ମ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିକିତ୍ସାଗତ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରେ। ଯଦିଓ ଗୋଟିଏ ମାମଲାରୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସତର୍କତା ଆବଶ୍ୟକ, ତଥାପି ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଭବିଷ୍ୟତର ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଏକ ଦୃଢ଼ ଆଧାର ପ୍ରଦାନ କରୁଛି।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ

ଏହି ସଂସ୍କରଣଟି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିକିତ୍ସା ସୀମା ବାହାରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବା ସହ ଜନସଂଖ୍ୟା ଭିତ୍ତିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରାୟୋଗିକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରେ। ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗ୍ୱାଲିୟର ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବହେଳିତ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (SC) ସମୁଦାୟ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକବର୍ଷବ୍ୟାପୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ଭିତ୍ତିକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାରେ ଥିବା ବୈଷମ୍ୟ, ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ଅଭାବ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ତଥା ସ୍ଥାନୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସହ ଜଡ଼ିତ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ଏହା ସହିତ ଗ୍ୱାଲିୟରର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥା ଓ ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ହୋଇଥିବା ଉନ୍ନତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଏକ ଗବେଷଣା, ସାମୁଦାୟିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ରୂପରେଖର ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛି। ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧି ଓ

ଶୀଘ୍ର ଚିହ୍ନଟ ତଥା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏନସିଡି ସ୍କ୍ରିନିଂ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି। ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ, ଏହି ସମସ୍ତ ଗବେଷଣାଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ଆୟୁର୍ବେଦର ଭୂମିକାକୁ କେବଳ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ଭାବେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ଅସମାନତାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସକ୍ଷମ ତଥା ସାମଗ୍ରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଭାବେ ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁଛି।

ଭେଷଜ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଜୈବ ରସାୟନ ଗବେଷଣା :

ବହୁ-ଔଷଧୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଯୌଗିକ 'ଶ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ' ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରାକ୍-ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ, ଔଷଧ-ଜନିତ ବୃକକ୍ କ୍ଷତି ବିରୋଧରେ ଏହାର ପ୍ରତିରୋଧକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବା 'ନେଫ୍ରୋପ୍ରୋଟେକ୍ଟିଭ୍' ପ୍ରଭାବକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଛି। ଚିକିତ୍ସା-ଜନିତ ବୃକକ୍ ବିଷାକ୍ତତାକୁ ନେଇ ବଢୁଥିବା ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଚିନ୍ତାଜନକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଗବେଷଣାଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିକିତ୍ସାଗତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ବହନ କରେ।

ବେଲ (ବିଲ୍ୱ) ଗଛର ସହାୟତାରେ CO_3O_4 ନାନୋ-କଣିକାର ଜୈବିକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Biogenic Synthesis) ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗବେଷଣା, ନାନୋ-ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଓ ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ସମସାମୟିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଛି।

ଔଷଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ସର୍ବେକ୍ଷଣ

ସିସସ୍ କ୍ୱାଡ୍ରାଙ୍ଗୁଲାରିସ୍'ର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଭେଷଜ ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମୀକ୍ଷା, ଏହାର ବହୁବିଧ ଜୈବିକ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରେ; ଯେଉଁଥିରେ କର୍କଟ-ବିରୋଧୀ, ସୁଜନ-ନାଶକ ଏବଂ ଜୀବାଣୁ-ନାଶକ ଗୁଣ ସନ୍ନିବେଶିତ। ଏହି ବିଶିଷ୍ଟ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ଭବିଷ୍ୟତର ନୂତନ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଅଗ୍ରଣୀ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ସ୍ଥାପିତ କରୁଛି।

ଏହା ସହିତ ହିମାଳୟର ରାଣୀକ୍ଷେତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା 'ପିପ୍ପଳୀ' ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ, ଭୌଗୋଳିକ ଉତ୍ସ ବା ସ୍ଥାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଔଷଧର ଗୁଣବତ୍ତା ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତାକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ। ଆୟୁର୍ବେଦିକ କଞ୍ଚାମାଲର ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନକୀକରଣ ଏବଂ 'ଫାର୍ମାକୋପିଆ' ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାନଦଣ୍ଡ ନିରୂପଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ।

ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ବଳ ଉପଯୋଗ

ପ୍ଟେରୋକାର୍ପସ୍ ମାର୍ସୁପିୟମ୍ ରକ୍ସ୍ବ୍. (ବୀଜକ)) ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ, ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ବୃକ୍ଷର ମୂଳ କାଠ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏହାର ଶାଖା ବା ଡାଳର ବ୍ୟବହାରକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଛି। ଏହା ସମ୍ପଦ ବିନିଯୋଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ତଥା ପରିବେଶ-ଅନୁକୂଳ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ। ଏହି ପଦ୍ଧତି ଚିକିତ୍ସାଗତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତାକୁ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖିବା ସହ ପରିବେଶର ଅବକ୍ଷୟକୁ ରୋକିବାରେ ଏବଂ ଏହି ଦୁର୍ଲଭ ବନୌଷଧିର ନିରନ୍ତର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ।

ନୃ-ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍

କେରଳର ଜନଜାତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ଜ୍ଞାନ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପଦ୍ଧତିଗତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ସେଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ ବହୁବିଧ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷଲତା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିଛି। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ଜନଜାତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମୃଦ୍ଧ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ଉପଚାର ଶୈଳୀର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଲିଲିକରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି।|

ସହିତ୍ୟିକ ଗବେଷଣା:

ପ୍ରମେହ' (ମଧୁମେହ) ର ରୋଗ ନିରୂପଣ ପାଇଁ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ସିସିଆରଏଏସ୍ ର ଏହି ପ୍ରକାଶନ, ଏକ ସୁସଂଗଠିତ ତଥା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭାବେ ବିଶ୍ଳେଷଣଯୋଗ୍ୟ ରୂପରେଖ ପ୍ରଦାନ କରେ। ଏହା ସମନ୍ୱିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ପରୀକ୍ଷଣ ସଠିକତା ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ପୁନଃ-ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା ଦିଗରେ ଏକ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ।

ସାମୂହିକ ଭାବେ, ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ଅଧ୍ୟୟନଗୁଡ଼ିକ ଆୟୁର୍ବେଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରତିଫଳନ। ଆୟୁର୍ବେଦ ଆଉ କେବଳ ପାରମ୍ପରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ; ବରଂ ଏହା ଏବେ କଠୋର ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପ୍ରମାଣିକରଣ, ପଦ୍ଧତିଗତ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ପରିଧିଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି। ପ୍ରମାଣ-ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସାକୁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାନଦଣ୍ଡ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ମୁଖ୍ୟଧାରାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ସାର୍ଥକ ସମନ୍ୱୟ ପାଇଁ ଏହି ବିବର୍ତ୍ତନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ।

ଯଦିଓ ଅନେକ ଗବେଷଣା ଏବେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ରହିଛି ଓ ଏଥିପାଇଁ ଅଧିକ ବୃହତ ତଥା ବହୁ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରୀକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ତଥାପି ଏହାର ଅଗ୍ରଗତିର ଦିଗ ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ। ନିରନ୍ତର ଗବେଷଣା, ଆନ୍ତଃ-ଶୃଙ୍ଖଳିତ ସହଯୋଗ ଓ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି ସିସିଆରଏଏସ୍ ପ୍ରାଚୀନ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସେତୁ ବନ୍ଧ ଜାରି ରଖିଛି; ଯାହା ଆୟୁର୍ବେଦକୁ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ତଥା ପ୍ରମାଣ-ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରୁଛି।

ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍-ର ପରିଚାଳନାରେ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ'ର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା

ଆୟୁର୍ବେଦରେ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ 'ଶ୍ୱେତପ୍ରଦର'ର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦୀୟ ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରିଷଦ (ସିସିଆରଏଏସ୍) ଅଧୀନରେ ପରିଚାଳିତ ଏକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ 'ଶ୍ୱେତପ୍ରଦର' (ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍) ର ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ'ର ନିରାପତ୍ତା ଓ ଚିକିତ୍ସାଗତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶାଜନକ ଫଳାଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି। ପ୍ରଜନନ ବୟସର ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣତଃ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିବା ଏହି ସ୍ତ୍ରୀ-ରୋଗର ନିରାକରଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଚିକିତ୍ସୀୟ ମାନଦଣ୍ଡ ଆଧାରରେ ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଯୌଗିକର ଗୁଣବତ୍ତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ହିଁ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ 18 ରୁ 40 ବର୍ଷ ବୟସ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା 80 ଜଣ ମହିଳା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍‌ରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କଠାରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଶ୍ୱେତପ୍ରଦର (ଧଳାସ୍ରାବ) ଭଳି ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣମାନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିଲା। ଗବେଷଣାର ପଦ୍ଧତି ଅନୁଯାୟୀ, ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଦୈନିକ ଦୁଇଥର 3 ଗ୍ରାମ ଲେଖାଏଁ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ସେବନ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଏହି ଔଷଧକୁ ଭୋଜନ ପରେ 'ତଣ୍ଡୁଳୋଦକ' (ଚାଉଳ ଧୁଆ ପାଣି) ସହିତ 60 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଚିକିତ୍ସା ସମୟରେ ପ୍ରତି 15 ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଗୀଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚିକିତ୍ସା ଶେଷ ହେବାର 90 ଦିନ ପରେ ଏହାର ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଭାବକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା।

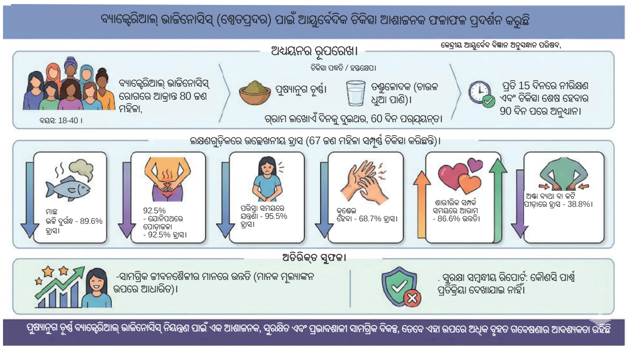

(ଏଆଇ-ଉତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ର)

ଅଧ୍ୟୟନରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମହିଳାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 67 ଜଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିକିତ୍ସା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ। ଚିକିତ୍ସୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ବିଭିନ୍ନ ରୋଗଲକ୍ଷଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିସଂଖ୍ୟାନଗତ ଓ ଚିକିତ୍ସାଗତ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା। ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍‌ର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ 'ଦୁର୍ଗନ୍ଧ'ରୁ ପ୍ରାୟ 89.6% ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ। ସେହିଭଳି 92.5% ରୋଗୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜଳାପୋଡ଼ା ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ବେଳେ 95.5% ରୋଗୀ ପରିସ୍ରା ସମୟରେ ହେଉଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ। ଏଥିସହ 68.7% ମହିଳା ଯୌନାଙ୍ଗ କୁଣ୍ଡାଇ ହେବା ସମସ୍ୟାର ଉପଶମରେ ଉନ୍ନତି ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ। ଚିକିତ୍ସାର ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ସ୍ୱରୂପ 86.6% ମହିଳା ଶାରୀରିକ ସମ୍ପର୍କ ସମୟରେ ଆରାମ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ ଏବଂ 38.8% ରୋଗୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଣ୍ଟା ବିନ୍ଧା ସମସ୍ୟା ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି।

ଜୀବନ ଶୈଳୀର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଏହି ଚିକିତ୍ସା ପରେ ରୋଗୀଙ୍କ ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥାରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସୁଧାର ଆସିଛି, ଯାହା କେବଳ ରୋଗର ଲକ୍ଷଣରୁ ମୁକ୍ତି ଦେଇନାହିଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିଛି। ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ହେଉଛି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗବେଷଣା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବା ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ; ଯାହା ପ୍ରମାଣିତ କରେ ଯେ ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଔଷଧଟି ରୋଗୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିରାପଦ ଏବଂ ସହନଶୀଳ।

ଗବେଷକମାନେ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ଉପନିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଚିକିତ୍ସା ଢାଞ୍ଚା ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍‌ର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ 'ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ଏକ ନିରାପଦ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଚିକିତ୍ସା ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି। ତଥାପି, ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ସହିତ ଏହାର ତୁଳନାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପରଖିବା ପାଇଁ, ବୃହତ ସ୍ତରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପରୀକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗବେଷକମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛନ୍ତି।

ଆଧାର : ଶର୍ମା ଏସ, ଜୈନ ଏସ, ଓଡା ଏସ, ତ୍ରିପାଠୀ ଏ, ଶିନ୍ଦେ ପି, ୱାକୋଡେ ଭି, ରାଜପୁତ ଏସ, ରାଣା ଆର, ଶର୍ମା ବିଏସ, ଖଣ୍ଡୁରୀ ଏସ, କୁମାର ଏ। ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆଲ୍ ଭାଜିନୋସିସ୍‌ର ପରିଚାଳନାରେ ପୁଷ୍ୟାନୁଗ ଚୂର୍ଣ୍ଣର ଚିକିତ୍ସୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ: ଏକ ପ୍ରୋସପେକ୍ଟିଭ୍ ସିଙ୍ଗଲ୍-ଆର୍ମ ମଲ୍ଟିସେଣ୍ଟର ପାଇଲଟ୍ ଷ୍ଟଡି। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍। 2025 ଜୁଲାଇ 1; 9(4): 152-60।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : (https: // journals.lww.com / jras / fulltext / 2025 / 07000 / clinical_evaluation_of_pushyanug_churna_in_the.3.aspx)

ଛୋଟ ପଦକ୍ଷେପ, ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ: ଗ୍ୱାଲିଅର୍‌ର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରେ ଉନ୍ନତି

ଗ୍ୱାଲିୟର ଜିଲ୍ଲାର ପାଞ୍ଚଟି ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ବୃହତ ଗୋଷ୍ଠୀ ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ଜୀବନଧାରଣର ମାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସକାରାତ୍ମକ ଅଗ୍ରଗତି ସହ କେତେକ ସଂସ୍କାରମୂଳକ ଦିଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ମିଳିଛି। ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବହୁଳତା ଥିବା ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଡିସେମ୍ବର 2018ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2019 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥିଲା। ଗବେଷକମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘର ପରିଦର୍ଶନ କରି 4,402 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ 2,573 ଜଣ ମହିଳା ଏବଂ 1,829 ଜଣ ଶିଶୁ ସାମିଲ ଥିଲେ। ଏକ ସୁସଂଗଠିତ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ ବାସଗୃହର ସ୍ଥିତି, ଶିକ୍ଷା, ମାସିକ ଧର୍ମ ଏବଂ ଗର୍ଭଧାରଣର ଇତିହାସ, ନିଶା ଅଭ୍ୟାସ ତଥା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିସ୍ତୃତ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା। ଶିଶୁମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା, ଟୀକାକରଣ ସ୍ଥିତି, ସାଧାରଣ ରୋଗ, ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ବିକାଶ ଉପରେ ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରାଯାଇଥିଲା।

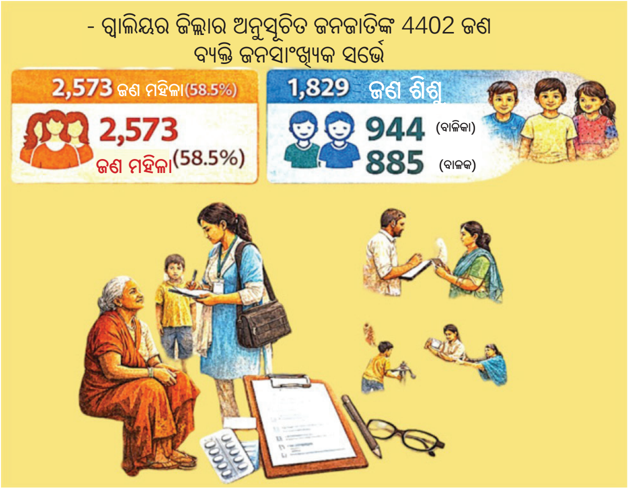

ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ

ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନତା ଓ ପ୍ରସବକାଳୀନ ସେବାର ଗ୍ରହଣୀୟତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି। ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାୟ 35% ମହିଳା କଷ୍ଟଦାୟକ ଋତୁସ୍ରାବ ଏବଂ 14% ମହିଳା ଅନିୟମିତ ଋତୁଚକ୍ର ସମସ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି। ଏକ ସନ୍ତୋଷଜନକ ବିଷୟ ହେଉଛି, ପ୍ରାୟ 90% ପ୍ରସବ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକେନ୍ଦ୍ର ବା ଚିକିତ୍ସାଳୟରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉଛି, ଯାହା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ମାତୃତ୍ୱ ସେବାର ବୃଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଛି। ମାତ୍ର 10% ପ୍ରସବ ଘରୋଇ ପରିବେଶରେ ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ମୋଟ ପ୍ରସବର ପ୍ରାୟ 97% ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି।

ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପ୍ରଜନନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଚେତନତା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା କେତେକ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି। ଅନୁଧ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାୟ 44% ମହିଳା ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବା ଗର୍ଭନିରୋଧକ ପଦ୍ଧତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ ନଥିଲେ ଏବଂ 56% ମହିଳା ସଠିକ ଋତୁକାଳୀନ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଅବଲମ୍ବନ କରୁନଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି। ଖାଦ୍ୟପେୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରାୟ 72% ମହିଳା ମିଶ୍ରିତ ଆହାର (ଉଭୟ ନିରାମିଷ ଓ ଆମିଷ) ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି। ଏଥିସହ, ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଏକ ଚିନ୍ତାଜନକ ତଥ୍ୟ ମିଳିଛି ଯେ ପ୍ରାୟ 15% ମହିଳା କୌଣସି ନା କୌଣସି ବ୍ୟସନ ବା ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁଟ୍‌ଖା କିମ୍ବା ପାନ ମସାଲା ସେବନରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ।

ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ହସ୍ପିଟାଲ୍‌ରେ ପ୍ରସବ ଭଳି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପରିବାର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ମାସିକ ଧର୍ମ ସମୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ସୁସ୍ଥ ଜୀବନଶୈଳୀ ବିଷୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଆହୁରି ସଚେତନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ବିଶେଷ କରି ବାସଗୃହ ଏବଂ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନେକ ସମସ୍ୟା ରହିଛି। ଯଦିଓ 91% ପରିବାରରେ ଶୌଚାଳୟ ଅଛି ଏବଂ 71% ଘରେ ବାୟୁ ଚଳାଚଳ ପାଇଁ ଝରକା ବା ଭେଣ୍ଟିଲେସନ୍ ଅଛି, ତଥାପି ପ୍ରାୟ 80% ଲୋକ ବିଶୁଦ୍ଧିକରଣ ହୋଇନଥିବା (ଅପରିଷ୍କାର) ପାନୀୟ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରାୟ 80% ବାସଗୃହରେ ନର୍ଦ୍ଦମା ପାଣି ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ଖୋଲା ନଳା ରହିଛି।

ଶିଶୁମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଟୀକାକରଣର ସଫଳତା ପ୍ରାୟ 95% ରହିଥିବା ବେଳେ ଏକ ଚିନ୍ତାଜନକ ବିଷୟ ହେଉଛି ଯେ, 6 ରୁ 12 ବର୍ଷ ବୟସ୍କ ପ୍ରାୟ 21% ଶିଶୁ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି। ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଂକ୍ରମଣ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ (16.5%) ଦେଖାଯାଇଛି; ଏହା ପରେ ଚର୍ମ ରୋଗ ଏବଂ ପାକସ୍ଥଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଂକ୍ରମଣର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ରହିଛି। ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ପ୍ରାୟ 93% ଶିଶୁଙ୍କର ବୟସ ଅନୁସାରେ ଉଚ୍ଚତା ସ୍ୱାଭାବିକ ଥିବା ବେଳେ 19% ଶିଶୁ ଓଜନ କମ୍ ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି। ଅତି ଗୁରୁତର ପୁଷ୍ଟିହୀନତା ମାତ୍ର 0.16% ଶିଶୁଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଛି, ଯାହାକି ଅତ୍ୟନ୍ତ କମ୍। ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ 99.8% ଶିଶୁଙ୍କର ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ୱାଭାବିକ ରହିଥିବା ଏହି ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି।

ଏହି ଗବେଷଣାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଉଛି ଯେ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପ୍ରସବ ଏବଂ ଟୀକାକରଣ ସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ସଫଳତା ମିଳିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଋତୁସ୍ରାବକାଳୀନ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଶିଶୁ ପୁଷ୍ଟିସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ସକ୍ରିୟ ପ୍ରୟାସର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ଗବେଷଣାର ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନୁସାରେ, ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ସହ ସାଂସ୍କୃତିକ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦ-ଭିତ୍ତିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଗଲେ, ଏହା ପ୍ରଚଳିତ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସଫଳ ପରିପୂରକ ହୋଇପାରିବ।

ଆଧାର : ଶର୍ମା ଡି, ସିଂ ଏନ.କେ, ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ ପି, ଭାରତୀ ପି.ଏଲ, ପ୍ରକାଶ ଓ, ଗାଭାଲି କେ, ମାତା ଏସ, ଓଝା ଏସ, ମାଝିଜା ଡି, ଶାହୀ ଭି.କେ, ମାନାଥୋଟାଥିଲ ଏ। ଭାରତର ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶସ୍ଥିତ ଗ୍ୱାଲିୟର ଜିଲ୍ଲାର ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ମହିଳା ଓ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଜନସାଂଖ୍ୟିକ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଉପରେ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣମୂଳକ କ୍ରସ୍-ସେକ୍ସନାଲ୍ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅଧ୍ୟୟନ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍। 2026 ଜାନୁଆରୀ 1; 10(1): 27-36।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ : (https://journals.lww.com/jras/fulltext/2026/01000/an_observational_cross_sectional_survey_study_on.3.aspx)

ମର୍ଶ ନସ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାର ସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ ମାନକ ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ 'ଚିକିତ୍ସୀୟ ସମ୍ମତି'ର ଏକ ନୂତନ ଦିଗନ୍ତ

ପାରମ୍ପରିକ ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସାକୁ ଆଧୁନିକ ଏଭିଡେନ୍ସ-ବେସଡ୍ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ସହ ସମନ୍ୱିତ କରିବା ଦିଗରେ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ, ସମ୍ପ୍ରତି ଏକ ଫିଜିବିଲିଟି ଷ୍ଟଡି ମାଧ୍ୟମରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରମୁଖ ଚିକିତ୍ସା 'ମର୍ଶ ନସ୍ୟ' ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସୀୟ କନସେନସସ୍ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି। ଏହି ପ୍ରୟାସର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡାଇଜଡ୍ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏହି ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରୟୋଗ, ଶିକ୍ଷାଦାନ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା। ଏହି ଗବେଷଣାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ 'ରାମ୍/ୟୁସିଏଲ୍‌ଏ ଆପ୍ରୋପ୍ରିଏଟନେସ୍ ମେଥଡ୍ (RAM)' ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି। ଏହା ଏକ ସୁସଂଗଠିତ ପଦ୍ଧତି, ଯାହା ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣ ସହିତ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତାମତକୁ ସମ୍ମିଳିତ କରି ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଉପଯୁକ୍ତତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ। ଏଥିପାଇଁ 'ପୁରପୋସିଭ୍ ସାମ୍ପ୍ଲିଙ୍ଗ୍' ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଭୌଗୋଳିକ ଅଞ୍ଚଳରୁ (ଉଭୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ଓ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ) ଆୟୁର୍ବେଦ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ପ୍ୟାନେଲ୍ ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ୟାନେଲ୍‌ରେ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍, ଗବେଷଣା, ଏକାଡେମିକ୍ସ ଏବଂ ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷେତ୍ରର ଅଭିଜ୍ଞ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା।

ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଦକ୍ଷତା ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଏହି ଗବେଷଣାରେ କେବଳ ସେହି ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କର 'ମର୍ଶ ନସ୍ୟ' କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଦଶନ୍ଧିରୁ ଅଧିକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଏକ୍ସପିରିଏନ୍ସ ରହିଛି। ଅଧ୍ୟୟନ

ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାଥମିକ ଭାବେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା 13 ଜଣ ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 9 ଜଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏହି ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ନସ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସାମୟିକ ବୈଜ୍ଞାନିକସାହିତ୍ୟ ସୁଦକ୍ଷ ଥିଲେ, ଯାହା 'RAM ଫ୍ରେମୱାର୍କ' ଅଧୀନରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ୟାନେଲ୍ ଆକାର ସହ ସମାନ। ଗବେଷଣା ଟିମ୍ ପକ୍ଷରୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ସାହିତ୍ୟ, ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଧ୍ୟୟନ, ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ ମତାମତ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ଆୟୁର୍ବେଦ ହସ୍ପିଟାଲ୍ ଓ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରୁ ମିଳିଥିବା ସର୍ଭେ ଫାଇଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍‌କୁ ନେଇ କ୍ଲିନିକାଲ ସିନାରିଓ ଏବଂ 'ବେଷ୍ଟ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟସ୍ (BPSs)' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା। ପ୍ରକାଶିତ ତଥ୍ୟର ସୀମିତ ଉପଲବ୍ଧତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଏହି ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପ ଦେବାରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା।

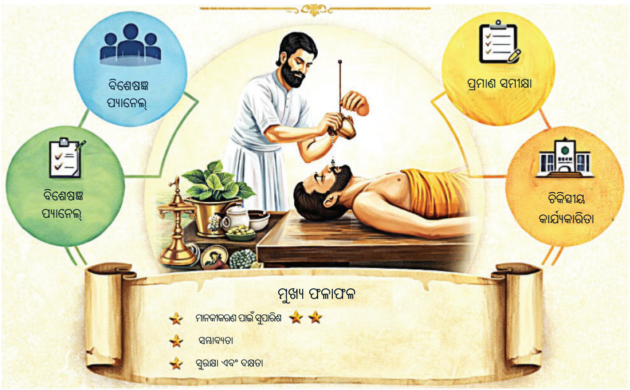

(ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ର)

ଗବେଷଣାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ମୋଟ 75ଟି 'ବେଷ୍ଟ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟସ୍ (BPSs)' ପ୍ରସ୍ତାବିତ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଦୁଇଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟର 'ଷ୍ଟ୍ରକଚର୍ଡ ଇଭାଲୁଏସନ୍' ପରେ 63ଟି ବିବୃତ୍ତି ଉପରେ ସର୍ବସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା। ଏହି ସମ୍ମତି ସୂଚକ ବିବୃତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ 6ଟି ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ ବା 'ଡୋମେନ୍'ରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି: ସାଧାରଣ ନିୟମାବଳୀ, ପୂର୍ବକର୍ମ ବା ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପ୍ରଧାନ କର୍ମ ବା ମୁଖ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ପଶ୍ଚାତ କର୍ମ ବା ଚିକିତ୍ସା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯତ୍ନ, ମାତ୍ରା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତକରଣ। ବିଶେଷଜ୍ଞ ପ୍ୟାନେଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୃଢ଼ ସମ୍ମତିକୁ ଆଧାର କରି ଏହି ସମସ୍ତ 63ଟି ବିବୃତ୍ତିକୁ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ସରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବୈଧ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି। ଗବେଷକଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁଇଟି ପ୍ରକ୍ରିୟା—ଯଥା ମୁଣ୍ଡର ତାଳୁ ଉପରେ ଔଷଧ ଲଗାଇବା ବା 'ତାଳମ୍' ଏବଂ ମୁଣ୍ଡରେ ଔଷଧୀୟ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ମର୍ଦ୍ଦନ କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ତରରେ ପ୍ରଚଳିତ ପଦ୍ଧତି ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ ଅଧିକ 'ଫିଜିବିଲିଟି ଷ୍ଟଡି'ର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛନ୍ତି।

ଏହି ଗବେଷଣାର ଫଳାଫଳ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରାମାଣିକିକରଣ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦସ୍ତାବେଜ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ଏକ ସୁସଂଗଠିତ ଏବଂ 'କନସେନସସ୍-ଡ୍ରିଭେନ୍ ଫ୍ରେମୱାର୍କ' (ସର୍ବସମ୍ମତି ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା) ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ 'ମର୍ଶ ନସ୍ୟ'ର ଚିକିତ୍ସୀୟ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡାଇଜେସନ୍ ପାଇଁ ଏକ ଦୃଢ଼ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସ୍ଥାପନ କରିଛି। ଏହାଦ୍ୱାରା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ପଦ୍ଧତିର ବିଶ୍ୱସନୀୟତା ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ମତରେ, ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଞ୍ଚକର୍ମ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ 'ଏଭିଡେନ୍ସ-ଇନଫର୍ମଡ୍ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ସ' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଏକ ମଡେଲ୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ।

ଏହି ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ଚିକିତ୍ସକ, ଗବେଷକ, ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଓ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରକଙ୍କ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ହିତଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସହାୟକ ହେବ। ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ 'ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟିଭ୍ ମେଡିସିନ୍' (ସମନ୍ୱିତ ଚିକିତ୍ସା) ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ, ଏଭଳି ପ୍ରୟାସ ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳକୁ ଆଧୁନିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ମାନଦଣ୍ଡ ସହ ଯୋଡ଼ିବା ଦିଗରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ।

ଆଧାର : ନାୟାର ଡି.ଆର, ଅଶ୍ୱତୀକୁଟ୍ଟୀ ଭି, କୁମାର କେ.ପି, ଲାଇକ୍ ଏସ, ଖଣ୍ଡୁରୀ ଏସ, ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରରାଓ ବି, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆର। ମର୍ଶ ନସ୍ୟ ଉପରେ ଚିକିତ୍ସୀୟ ସମ୍ମତି ସୂଚକ ବିବୃତ୍ତି– ଆୟୁର୍ବେଦର ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପ୍ରାକ୍ଟିସ୍ ଗାଇଡ୍‌ଲାଇନ୍ସ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଦିଗରେ ଏକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ (ଫିଜିବିଲିଟି ଷ୍ଟଡି)। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଆୟୁର୍ବେଦ ଆଣ୍ଡ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟିଭ୍ ମେଡିସିନ୍। 2026 ମାର୍ଚ୍ଚ 1; 17(2): 101298।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0975947625001743

ଅସ୍ଥି ଓ ମାଂସପେଶୀ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସାରେ ବ୍ୟବହୃତ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର ସୁରକ୍ଷିତ ପ୍ରୟୋଗ ଉପରେ ଏକ ରିପୋର୍ଟ

କୋଲକାତାସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥାନ (CARI) ର ଗବେଷକମାନଙ୍କ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର ନିରାପତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି। ଏହି ରିପୋର୍ଟ ଗଣ୍ଠି ଏବଂ ମାଂସପେଶୀ ଜନିତ ରୋଗରେ ଏହି ଔଷଧର ଚିକିତ୍ସୀୟ ବ୍ୟବହାରକୁ ଆହୁରି ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ କରିଛି। ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ ହେଉଛି ଏକ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଫର୍ମୁଲେସନ୍, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଗଣ୍ଠି ଯନ୍ତ୍ରଣା, କଠିନତା ଏବଂ ଫୁଲା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥାଏ। ଏହି ଔଷଧଟି ଅଶ୍ୱଗନ୍ଧା, ଗୁଡୁଚି, ଶୁଣ୍ଠୀ ଏବଂ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ ଭଳି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜଡ଼ିବୁଟି ସହିତ ଗାଈ ଘିଅ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନର ସମନ୍ୱୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ। ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଏହି ଜଡ଼ିବୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଶରୀରର ଫୁଲା ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ଗଣ୍ଠିର ସାମଗ୍ରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ।

ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଔଷଧର ନିରାପତ୍ତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଏକ 'ଆକ୍ୟୁଟ୍ ଓରାଲ୍ ଟକ୍ସିସିଟି' ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ମୂଷାମାନଙ୍କୁ ଶରୀରର ଓଜନ ଅନୁସାରେ କିଲୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତି 2000 ମିଲିଗ୍ରାମର ଏକ ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରା (Single high dose) ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହାପରେ କୌଣସି ତତ୍କାଳିକ ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ବା 'ଟକ୍ସିକ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟେସନ୍' ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ 14 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରନ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ରଖାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସମୟରେ କୌଣସି ମୂଷାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟି ନଥିଲା କିମ୍ବା ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଯାଇ ନଥିଲା। ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିବା ମାତ୍ରାରେ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର ଏକ ଅନୁକୂଳ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ରହିଛି।

ଏହା ପରେ ଏକ 90-ଦିନିଆ 'ସବ୍-କ୍ରୋନିକ୍ ରିପିଟେଡ୍-ଡୋଜ୍ ଓରାଲ୍ ଟକ୍ସିସିଟି' ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ ଔଷଧକୁ ଶରୀରର ଓଜନ ଅନୁସାରେ କିଲୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତି 250, 500 ଏବଂ 1000 ମିଲିଗ୍ରାମର ବିଭିନ୍ନ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟୟନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ, ମୂଷାମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଓ ଜଳ ଗ୍ରହଣ, ରକ୍ତ କଣିକା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ 'ହେମାଟୋଲୋଜିକାଲ୍ ପାରାମିଟର' ଏବଂ ଜୈବ-ରାସାୟନିକ ବା

'ବାୟୋକେମିକାଲ୍ ଇଣ୍ଡିସେସ୍' ପରିବର୍ତ୍ତନ ଉପରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ନଜର ରଖାଯାଇଥିଲା। ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଔଷଧର ମାତ୍ରା ବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ଶରୀରର କୌଣସି ଶାରୀରିକ, ରକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କିମ୍ବା ଜୈବ-ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କୌଣସି ନକାରାତ୍ମକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ। ଏହି ଫଳାଫଳ ସୂଚାଉଛି ଯେ, ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପରିସ୍ଥିତିରେ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର କୌଣସି 'ସିଷ୍ଟମିକ୍ ଟକ୍ସିସିଟି' ବା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ।

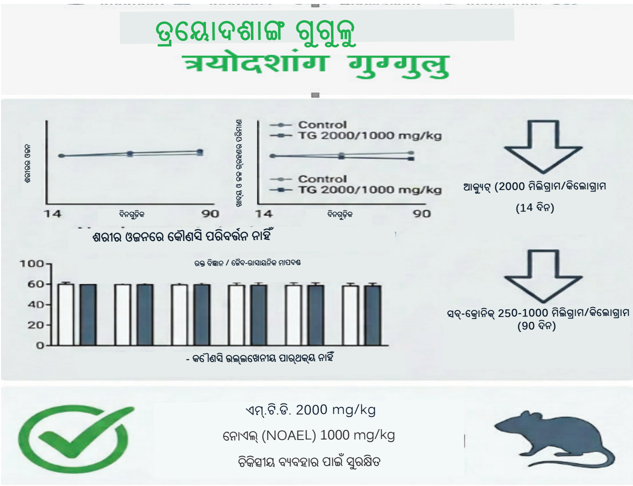

(ଏଆଇ-ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଛବି)

ଏହି ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ଆଧାର କରି, ୯0-ଦିନିଆ 'ରିପିଟେଡ୍-ଡୋଜ୍' ଅଧ୍ୟୟନରେ 'ନୋ ଅବଜର୍ଭଡ୍ ଆଡଭର୍ସ ଇଫେକ୍ଟ ଲେଭଲ୍' (NOAEL) ଶରୀରର ଓଜନ ଅନୁସାରେ କିଲୋଗ୍ରାମ ପ୍ରତି 1000 ମିଲିଗ୍ରାମ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଛି। ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ମଡେଲରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଏହି ମାତ୍ରାରେ ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଗଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ।

ଟ୍ରାନ୍ସଲେସନାଲ୍ ଏବଂ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଏହା ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେ, NOAEL କେବଳ ଏକ 'ଟକ୍ସିକୋଲୋଜିକାଲ୍ ରେଫରେନ୍ସ ପଏଣ୍ଟ' (ବିଷାକ୍ତତା ମାପକ) ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ଓ ଏହା ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରୟୋଗ ହେଉଥିବା ମାତ୍ରା ନୁହେଁ। ସାଧାରଣତଃ 'ରିସ୍କ ଆସେସମେଣ୍ଟ' ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କିଛି 'ସେଫ୍ଟି ଫ୍ୟାକ୍ଟର' ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ତଥ୍ୟକୁ ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ମାତ୍ରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ମାତ୍ରା ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ହୋଇଥାଏ। ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଫଳାଫଳ ସୂଚାଉଛି ଯେ, ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସାରେ ସାଧାରଣତଃ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଉଥିବା ଔଷଧର ମାତ୍ରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିରାପଦ ସୀମା ବା 'ସେଫ୍ଟି ମାର୍ଜିନ୍' ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି।

ଗବେଷକମାନଙ୍କ ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର ନିରାପତ୍ତା ବା 'ସେଫ୍ଟି ପ୍ରୋଫାଇଲ୍' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ତେବେ ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ସର୍ବଦା ଜଣେ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ। ବିନା ପରାମର୍ଶରେ ଔଷଧର ମାତ୍ରା ବଢ଼ାଇବା କିମ୍ବା ନିଜେ ନିଜେ ଔଷଧ ସେବନ କରିବା ଅନୁଚିତ। ଏହି ଗବେଷଣା ପାରମ୍ପରିକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଫର୍ମୁଲେସନ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରାମାଣିକିକରଣରେ ବିଶେଷ ସହାୟକ ହେବ। ବିଶେଷକରି ମାଂସପେଶୀ ଏବଂ ହାଡ଼ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏଭଳି ଅଧ୍ୟୟନ ଆୟୁର୍ବେଦକୁ ଆଧୁନିକ 'ଏଭିଡେନ୍ସ-ବେସଡ୍' ବା ପ୍ରମାଣ ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ବାଟ ପ୍ରଶସ୍ତ କରିବ।

ଆଧାର : ବୋରା ଏମ, ସିହ୍ନା ବି.ଏମ, ଗୌତମ ଏମ.କେ, ଗାଇଧାନେ ଏସ.ଏନ, ଉପାଧ୍ୟାୟ ଏସ. ଏନ, ଜମଦଗ୍ନି ଏସ.ବି, ଦୀକ୍ଷିତ ଏକେ। ପରୀକ୍ଷାମୂଳକ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଉପରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଫର୍ମୁଲେସନ୍ 'ତ୍ରୟୋଦଶାଙ୍ଗ ଗୁଗ୍‌ଗୁଲୁ'ର ବିଷାକ୍ତତା ଅଧ୍ୟୟନ। ଟକ୍ସିକୋଲୋଜି ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ। 2023; 30(2): 131-8।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : (https://informaticsjournals.co.in/index.php/toxi/article/view/30617/22332)

ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅଧ୍ୟୟନରେ ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଫାଟିଗ୍ ପରିଚାଳନାରେ ଆୟୁର୍ବେଦର ଭୂମିକା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ

ଆଜିର ଡିଜିଟାଲ୍ ଯୁଗରେ ଅନେକ ଲୋକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସ୍କ୍ରିନ୍, ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଡିଜିଟାଲ୍ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ବିତାଉଛନ୍ତି। ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି 'କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିଜନ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ' (CVS) ବା 'ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଷ୍ଟ୍ରେନ୍'ରେ ପୀଡ଼ିତ ହେଉଛନ୍ତି। ଏହି କାରଣରୁ ଆଖି ଶୁଖିଯିବା ବା ପୋଡ଼ିବା, ଆଖି ଲାଲ୍ ପଡ଼ିବା, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବା ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଦୁଇଟି ଦେଖାଯିବା, ଆଖି କ୍ଳାନ୍ତ ହେବା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଅସହନଶୀଳତା, ଆଖିରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଲୁହ ବୋହିବା ଏବଂ ଏପରିକି ବେକ, କାନ୍ଧ ଓ ପିଠିରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭଳି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଯାଉଛି।

ସ୍କ୍ରିନ୍-ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚକ୍ଷୁ ସମସ୍ୟାର ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦ ହୃଦ୍-ରୋଗ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥାନର ଗବେଷକମାନେ ଏକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଷ୍ଟଡିରୁ ଉତ୍ସାହଜନକ ଫଳାଫଳ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଡିଜିଟାଲ୍ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ 'କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିଜନ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍'ର ପରିଚାଳନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଇଛି।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିଜନ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍ ଅଧୀନରେ ଚକ୍ଷୁ ଏବଂ ଅଣ-ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ଲକ୍ଷଣ ଦେଖାଯାଇଥାଏ; ଯଥା - ଆଖି ଶୁଖିଯିବା, ପୋଡ଼ାଜଳା ହେବା, ଆଖି ଲାଲ୍ ପଡ଼ିବା, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ବା ଦ୍ୱୈତ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି, ଚକ୍ଷୁ ଅବସାଦ, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଅସହନଶୀଳତା, ଆଖିରୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଲୁହ ବୋହିବା ଏବଂ ବେକ, କାନ୍ଧ ଓ ପିଠିରେ ମାଂସପେଶୀ ଜନିତ ଯନ୍ତ୍ରଣା। ଏହି ସମସ୍ୟାର ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଏକ ନିରାପଦ ତଥା ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଗବେଷକମାନେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରଭାବ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଷ୍ଟଡି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ମୋଟ 62 ଜଣ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା। ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଯୁବ ବର୍ଗର ଥିଲେ; ଯେଉଁଥିରେ 25–30 ବର୍ଷ ବୟସ୍କଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 40.32% ଏବଂ 19–24 ବର୍ଷ ବୟସ୍କଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା 38.71% ଥିଲା। ମୋଟ ରୋଗୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 70.97% ପୁରୁଷ ଥିବାବେଳେ, ପ୍ରାୟ 61.3% ବ୍ୟକ୍ତି ଡେସ୍କ-ଭିତ୍ତିକ ଚାକିରିରେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟଧିକ 'ସ୍କ୍ରିନ୍ ଏକ୍ସପୋଜର' ବା କମ୍ପ୍ୟୁଟର-ମୋବାଇଲର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାରକୁ ଦର୍ଶାଉଛି।

ଏହି ଚିକିତ୍ସୀୟ ଷ୍ଟଡିରେ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର ଖାଇବା ପୂର୍ବରୁ 3-5 ଗ୍ରାମ ମାତ୍ରାରେ 'ହିଙ୍ଗ୍ୱଷ୍ଟକ ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ଲଗାତାର ତିନି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହାପରେ ବିରେଚନ (ଶରୀରରୁ ବିଷାକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିଷ୍କାସନ) ପାଇଁ ଶୋଇବା ସମୟରେ ଉଷୁମ ପାଣି ସହିତ 5 ଗ୍ରାମ 'ଅବିପତ୍ତିକର ଚୂର୍ଣ୍ଣ' ଦିଆଯାଇଥିଲା। ପ୍ରଥମ 7 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳେ ଉଭୟ ନାସାରନ୍ଧ୍ରରେ 8 ବୁନ୍ଦା କରି 'ଅଣୁ ତୈଳ' ମାଧ୍ୟମରେ 'ନସ୍ୟ' ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା। ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରି ଲଗାତାର 3 ଦିନ ଧରି ସକାଳେ 'ଅକ୍ଷି ତର୍ପଣ' କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 15 ଦିନର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ଏହାର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା (8-10 ଦିନ ଏବଂ 26-28 ଦିନ)। ଏହା ସହିତ ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ ଲଗାତାର 42 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର (ଥରେ ସକାଳେ ଖାଲି ପେଟରେ ଏବଂ ଥରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଖାଇବାର 3 ଘଣ୍ଟା ପୂର୍ବରୁ) 5 ମିଲିଲିଟର ମାତ୍ରାରେ 'ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ' ସେବନ କରିବାକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

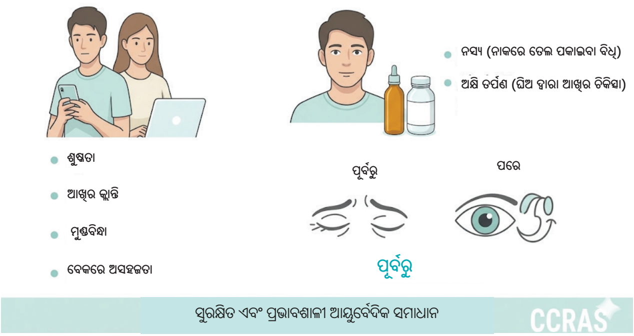

(ଏଆଇ-ଉତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ର)

ଚିକିତ୍ସୀୟ ସ୍କ୍ରିନିଂ ଏବଂ ରୋଗୀଙ୍କ ଲିଖିତ ସମ୍ମତି ପରେ, ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ବହୁମୁଖୀ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ସାତ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାସିକା ମାର୍ଗରେ 'ଅଣୁ ତୈଳ' ପ୍ରୟୋଗ କରି 'ନସ୍ୟ' ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଲଗାତାର ତିନି ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 'ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ' ବ୍ୟବହାର କରି 'ଅକ୍ଷି ତର୍ପଣ' କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର 15 ଦିନର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ସହିତ 42 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଷୁମ ପାଣି ସହ ଦିନକୁ ଦୁଇଥର 'ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ' ସେବନ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା।

ଚିକିତ୍ସୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଷ୍ଟ୍ରେନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରେ ପରିସଂଖ୍ୟାନଗତ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି। 'ପେୟାର୍ଡ ଟି-ଟେଷ୍ଟ' ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଇଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ (8ମ, 26ତମ ଏବଂ 42ତମ ଦିନ) ଏବଂ 56ତମ ଦିନର ଅନୁସରଣ ସମୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସକାରାତ୍ମକ ଫଳାଫଳ ($p < 0.001$) ମିଳିଛି। ବିଶେଷ କରି ଆଖି ଶୁଖିଯିବା, ଜଳାପୋଡ଼ା ହେବା ଏବଂ ଅତ୍ୟଧିକ ଲୁହ ବୋହିବା ଭଳି ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକରେ 8ମ ଦିନରୁ ହିଁ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସଫଳତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା। ତେବେ ଆଖି ଲାଲ୍ ପଡ଼ିବା ସମସ୍ୟାରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସେଭଳି କୌଣସି ବଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜଣାପଡ଼ି ନଥିଲା। ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଚକ୍ଷୁ ଅବସାଦ, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତି ଏବଂ ଆଖି ପୋଡ଼ିବା ଭଳି ସମସ୍ୟାରୁ ବହୁ ପରିମାଣରେ ମୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ଜଣାଇଛନ୍ତି; କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ଆରାମ ଅନୁଭବ କରିଥିଲେ। ଏହା ସହିତ ଆଖିର 'ଟିୟର ଫିଲ୍ମ' ବା ଲୁହର ସ୍ଥିରତାରେ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଆଖିର ଉପରିଭାଗର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିକୁ ସୂଚାଉଛି।

ଚିକିତ୍ସା ଶେଷ ହେବାର ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ପରେ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସରଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ରୋଗୀମାନେ ଏହାର ନିରନ୍ତର ଲାଭ ପାଉଛନ୍ତି, ଯାହା ଏହି ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ପ୍ରଭାବକୁ ସୂଚାଉଛି। ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟୟନ ସମୟରେ ଔଷଧର କୌଣସି ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବା ନିରାପତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ, ଯାହା ଏହି ଚିକିତ୍ସାର ସହନଶୀଳତାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଛି। ଗବେଷକମାନେ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ, ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଚିକିତ୍ସା, ବିଶେଷ କରି ଅଣୁ ତୈଳ ଦ୍ୱାରା 'ନସ୍ୟ' ଏବଂ ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ ଦ୍ୱାରା 'ଅକ୍ଷି ଚିକିତ୍ସା', ଡିଜିଟାଲ୍ ଆଇ ଷ୍ଟ୍ରେନ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ଏବଂ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପରିପୂରକ ପନ୍ଥା ହୋଇପାରିବ। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ଆଜିର ଡିଜିଟାଲ୍ ଯୁଗରେ ଜୀବନଶୈଳୀ ଜନିତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନକୁ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତି ସହ ସମନ୍ୱିତ କରିବାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି।

ଆଧାର : ମଖିଜା ଡି, ଦୁଆ ଏମ, ଓଟା ଏସ, ଯାଦବ ଏନ, ବେଦୀ ଏସକେ, ଭାରତୀ, ଶର୍ମା ବିଏସ, ଖଣ୍ଡୁରୀ ଏସ, ରଣା ଆର, ସିଂଘଲ ଆର, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ, ଧିମାନ କେଏସ। କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଭିଜନ୍ ସିଣ୍ଡ୍ରୋମ୍ ପରିଚାଳନାରେ 'ମହାତ୍ରିଫଳାଦ୍ୟ ଘୃତ' ଏବଂ 'ଅଣୁ ତୈଳ ନସ୍ୟ'ର ପ୍ରଭାବର ଚିକିତ୍ସୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍ 2018; 2(3): 156-163।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ : (https://journals.lww.com/jras/abstract/2018/02030/clinical_evaluation_of_efficacy_of_mahatriphaladya.2.aspx)

ମାଇଗ୍ରେନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ତତ୍କାଳ ମୁକ୍ତି ଦେବାରେ ଆୟୁର୍ବେଦ 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଏକ ବିଶେଷ କେସ୍ ଷ୍ଟଡି

ମାଇଗ୍ରେନ୍ ବା ଅଧକପାଳି ହେଉଛି ଏକ ଜଟିଳ ସ୍ନାୟୁଗତ ସମସ୍ୟା, ଯାହା ସାଧାରଣ ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧାଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଏବଂ ଏହା ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ବଡ଼ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ହୋଇ ରହିଛି। ମୁଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପ୍ରବଳ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ବାନ୍ତି ଲାଗିବା ଏବଂ ଆଲୋକ ଓ ଶବ୍ଦ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟଧିକ ଅସହନଶୀଳତା ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ। ଯଦିଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଲୋପାଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରଣା ନିବାରକ ଔଷଧ ଉପଲବ୍ଧ, ତଥାପି ଅନେକ ରୋଗୀ ଏଥିରୁ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଆରାମ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ବାରମ୍ବାର ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଚିକିତ୍ସୀୟ କେସ୍ ରିପୋର୍ଟ ଆୟୁର୍ବେଦର ପ୍ରାଚୀନ 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛି। ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ବିଶେଷ ଧାତବ ଶଳାକା (Shalaka) କୁ ଗରମ କରି ଶରୀରର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ସାମାନ୍ୟ ସ୍ପର୍ଶ କରାଯାଇ ତାପ-ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ। ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଏହାକୁ ହାଡ଼ ଓ ମାଂସପେଶୀର ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ବେଳେ, ଏବେ ଅଧକପାଳିର ତୀବ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ତତ୍କାଳ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଏହା ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ମାଧ୍ୟମ ଭାବେ ଉଭା ହୋଇଛି।

ଏହି ରିପୋର୍ଟରେ ଜଣେ 58 ବର୍ଷୀୟା ମହିଳାଙ୍କ କେସ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ଯିଏକି ଦୀର୍ଘ 10 ବର୍ଷ ଧରି ମାଇଗ୍ରେନ୍ ସମସ୍ୟାରେ ପୀଡ଼ିତ ଥିଲେ। ସେ ଯେତେବେଳେ ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଆସିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ତିନି ଦିନ ଧରି ତୀବ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା ନିବାରକ ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଆରାମ ମିଳୁନଥିଲା। ତାଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସ୍ତର 10/10 ରହିଥିଲା। ଚିକିତ୍ସକମାନେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯେଉଁଠାରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ହେଉଥିଲା, ସେଠାରେ 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିଲେ। ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହି ଚିକିତ୍ସା ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଏବଂ ତତ୍କାଳ ଫଳାଫଳ ମିଳିଥିଲା। ମାତ୍ର 2 ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ

ରୋଗୀଙ୍କର ତୀବ୍ର ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା କମିବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ 5 ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସ୍ତର ଶୂନ୍ୟକୁ ଖସି ଆସିଥିଲା। ଏହା ସହିତ ସେ ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଅସହନଶୀଳତାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଲେ ଏବଂ ବିନା କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଆଖି ଖୋଲିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ।

ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11282372

ଏହି ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିକୁ ରୋଗୀ ସହଜରେ ସହ୍ୟ କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ କେବଳ ସାମାନ୍ୟ ତଥା ସାମୟିକ ଅସହଜତା ଅନୁଭବ ହୋଇଥିଲା। ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଚର୍ମର ରଙ୍ଗ ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ପ୍ରାୟ 6 ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ କୌଣସି ସ୍ଥାୟୀ କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ରହିନଥିଲା। ଏହି ଚିକିତ୍ସା ପଛରେ ଥିବା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ କାରଣ ହେଉଛି 'ଟ୍ରାଇଜେମିନାଲ୍ ସ୍ନାୟୁ' ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଉଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣା ସଙ୍କେତ ବା 'ନୋସିସେପ୍ଟିଭ୍ ସିଗନାଲିଂ'କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିବା, ଯାହା ମାଇଗ୍ରେନ୍ ସମସ୍ୟାର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ପଥ। ଗବେଷକମାନେ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ତାପ-ଉଦ୍ଦୀପନା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ସଙ୍କେତର ପ୍ରବାହକୁ ବ୍ୟାହତ କରେ, ଯାହା ଫଳରେ ମାଇଗ୍ରେନ୍ ବା ଅଧକପାଳି ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ତୁରନ୍ତ ପ୍ରଶମିତ ହୋଇଥାଏ।

ଏକ ଛୋଟ ପାଇଲଟ୍ ଷ୍ଟଡିରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, 'ଅଗ୍ନିକର୍ମ' ସହିତ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧୀୟ ଚିକିତ୍ସାର ସମନ୍ୱୟ ମାଇଗ୍ରେନ୍ ଆକ୍ରମଣର ବାରମ୍ବାରତା ଏବଂ ଏହା ସହ ଜଡ଼ିତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତାକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରେ। ତେବେ, ଗବେଷକମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ରହିଛି। ଯଦିଓ ଏହା ପ୍ରଚଳିତ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସାର ବିକଳ୍ପ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଅଧକପାଳିର ତୀବ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅଗ୍ନିକର୍ମ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ତତ୍କାଳ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପରିପୂରକ ପନ୍ଥା ହୋଇପାରେ। ଏହାର ସଫଳତା, ନିରାପତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅଧିକ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ସ୍ତରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅଧ୍ୟୟନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି।

ଆଧାର : ବାଲକ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ପି, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନ୍ ଇଏସ୍, ରାଜ୍ ଏଲଏସ୍। ଅଧକପାଳିର ତୀବ୍ର ଯନ୍ତ୍ରଣାରୁ ତତ୍କାଳ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଅଗ୍ନିକର୍ମ ଚିକିତ୍ସା — ଏକ କେସ୍ ରିପୋର୍ଟ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଆୟୁର୍ବେଦ ଆଣ୍ଡ ଇଣ୍ଟିଗ୍ରେଟିଭ୍ ମେଡିସିନ୍। 2024 ମେ 1; 15(3): 100953।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : (https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11282372)

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଗବେଷଣା

ତାମିଲନାଡୁର ଜନଜାତି ସମୁଦାୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ବଢୁଥିବା ସମସ୍ୟା ଉପରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ

ଚେନ୍ନାଇସ୍ଥିତ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆୟୁର୍ବେଦ ଅନୁସନ୍ଧାନ ସଂସ୍ଥାନ (RARI) ର ଗବେଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ତାମିଲନାଡୁର ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି (ST) ସମୁଦାୟର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଗତ ଆହ୍ୱାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୂତନ ତଥ୍ୟ ସାମ୍ନାକୁ ଆସିଛି। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁଯାୟୀ, ଆର୍ଥିକ ଅନଗ୍ରସରତା ଏବଂ ପରିବେଶଜନିତ ବିପଦ କାରଣରୁ ଏହି ସମୁଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ (NCDs) ର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି।" ଯଦିଓ ତାମିଲନାଡୁର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଏହି ସମୁଦାୟର ଭାଗ ମାତ୍ର 1.1% (ପ୍ରାୟ 7.95 ଲକ୍ଷ), ତଥାପି ଗୁଣାତ୍ମକ ଏବଂ ଶସ୍ତା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପାଇବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମାନେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ପଛରେ ରହିଛନ୍ତି। ସାମାଜିକ ତଥା ଆର୍ଥିକ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ସୀମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସୁବିଧା ଏହି ଜନଜାତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସଙ୍କଟକୁ ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର କରିଦେଇଛି।

ଅଗଷ୍ଟ 2020 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତାମିଲନାଡୁର ତିରୁଭାଲୁର ଏବଂ ତିରୁଭାନ୍ନାମଲାଇ ଜିଲ୍ଲାର ଜନଜାତି-ବହୁଳ 8 ଟି ପଞ୍ଚାୟତ ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ଗବେଷକମାନେ 1,729 ଟି ପରିବାରର 7,074 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭେଟି ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ। ଏଥିପାଇଁ ଘରକୁ ଘର ବୁଲି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା - ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର (NCD) ବ୍ୟାପ୍ତି ଏବଂ ଏହା ସହିତ ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ପରିବେଶଜନିତ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବକୁ ବୁଝିବା।

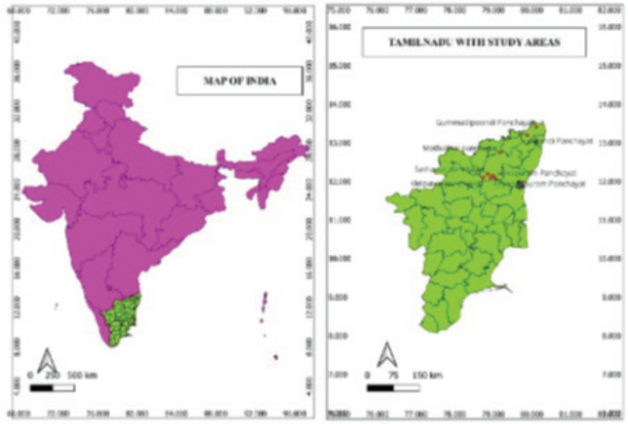

ଚିତ୍ର-ଉତ୍ସ : https://www.ijam.co.in/index.php/ijam/article/view/5698/1401

ସର୍ବେକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର 8.98% ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ଗୋଟିଏ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ଅଛନ୍ତି। ଏହି ରୋଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ 'ଅଷ୍ଟିଓଆର୍ଥ୍ରାଇଟିସ୍' ବା ଗଣ୍ଠିବାତ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ (7.39%) ଦେଖାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଏହା ପରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମଧୁମେହ ବା ଡାଇବେଟିସ୍ (1.46%) ରହିଛି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ବ୍ରେନ୍ ଷ୍ଟ୍ରୋକ୍ ଏବଂ ଆଜ୍ମା ଭଳି ରୋଗ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ କମ୍ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ଯଦିଓ ଏହି ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଜଣାପଡୁଛି, ତଥାପି ଗବେଷକମାନେ ସତର୍କ କରାଇଛନ୍ତି ଯେ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷାର ଅଭାବ ଏବଂ ସୀମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କାରଣରୁ ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରୁ ନଥିବାରୁ ପ୍ରକୃତ ସଂଖ୍ୟା ଏହାଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଇପାରେ।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନର ଏକ ବିଶେଷ ଦିଗ ହେଉଛି ଜନସଂଖ୍ୟାର ସାମାଜିକ ଓ ଜନସଂଖ୍ୟା ଭିତ୍ତିକ ରୂପରେଖା। ବୟସ୍କମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧାରୁ ଅଧିକ (50.27%) ଅଶିକ୍ଷିତ ଥିଲେ, ଯାହା ରାଜ୍ୟର ହାରାହାରି ସାକ୍ଷରତା ହାର ତୁଳନାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ। ବିଶେଷ କରି ମହିଳାମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାକ୍ଷରତା ହାରରେ ଏହି ବ୍ୟବଧାନ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି। ଏଥିରେ ପୁରୁଷ ଏବଂ ମହିଳାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ସମାନ ଥିଲା ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତି (76.63%) ବିବାହିତ ଥିଲେ। ଅଧିକାଂଶ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର

ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିବା ଜଣାଇଛନ୍ତି, ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମ ଭିତ୍ତିକ।

ଗବେଷଣା ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ (99.86%) ଆମିଷାଶୀ ଅଟନ୍ତି, ଯାହା ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ଉପଲବ୍ଧତାକୁ ସୂଚାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟରେ ବିବିଧତାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅଣୁପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ବା ମାଇକ୍ରୋନ୍ୟୁଟ୍ରିଏଣ୍ଟ୍‌ର ଅଭାବ ଦେଖାଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଜୀବନଶୈଳୀ ଜନିତ ବିପଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଜନସଂଖ୍ୟାର 2.43% ତମାଖୁ ସେବନ, 13.22% ଧୂମପାନ ଏବଂ 10.70% ମଦ୍ୟପାନ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରୋଗର ଆଶଙ୍କାକୁ ବଢ଼ାଇଥାଏ। ପରିବେଶଜନିତ ପରିସ୍ଥିତି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ଆହୁରି ଜଟିଳ କରୁଛି। ପ୍ରାୟ 60.4% ଘରେ ବାୟୁ ଚଳାଚଳର ସୁବିଧା ନାହିଁ ଏବଂ 99.2% ପରିବାର ଖୋଲା ଡ୍ରେନେଜ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛନ୍ତି। ଯଦିଓ 82.1% ଘରେ ଶୌଚାଳୟ ଅଛି, ତଥାପି ଏହାର ବ୍ୟବହାର କମ୍ ଓ 17.06% ପରିବାର ଏବେ ମଧ୍ୟ ବାହାରେ ଶୌଚ ହେଉଛନ୍ତି। ପାନୀୟ ଜଳର ସୁରକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଏକ ବଡ଼ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ, କାରଣ 98.8% ଲୋକ ଅଶୋଧିତ ଜଳ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି। ଗବେଷକଙ୍କ ମତରେ, ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଆବାସିକ ସ୍ଥିତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସାମାନ୍ୟ। ପ୍ରାୟ ଅଧା ପରିବାର ଛପର ଘରେ ରହୁଥିବା ବେଳେ ରୋଷେଇ ପାଇଁ କାଠ ବା କୋଇଲା ଭଳି ଜୈବ-ଇନ୍ଧନ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଘର ଭିତରେ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଏବଂ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ଜନିତ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ମଶା କଏଲ୍‌ର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ବାୟୁର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି।

ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଏହି ସମୁଦାୟର ଶିଶୁମାନେ ଅନେକ ଅଧିକ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି। ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିବା 2,031 ଜଣ ଶିଶୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 10 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ପ୍ରାୟ ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ଶିଶୁ ସ୍କୁଲ୍ ଯାଉନାହାନ୍ତି। ଶିଶୁମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାରମ୍ବାର ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ଜନିତ ସମସ୍ୟା, ପେଟ ରୋଗ ଏବଂ ଚର୍ମ ରୋଗ ଭଳି ସଂକ୍ରମଣ ଦେଖାଯାଉଛି। ସବୁଠାରୁ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ ହେଉଛି, କୌଣସି ବି ଶିଶୁଙ୍କୁ ଆଇରନ୍ କିମ୍ବା ଭିଟାମିନ୍ ଭଳି ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱ ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ବିକାଶ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି। ସେହିପରି କିଶୋରୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୋଷଣର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 11% ରୁ ଅଧିକ ଝିଅଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରଜସ୍ରାବ ବିଳମ୍ବରେ ହେଉଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛି ଯେ, ଜନଜାତି ସମୁଦାୟର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ପରିବେଶ ଏବଂ ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ରହିଛି। ଅଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ, ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଭାବ, ସ୍ୱଳ୍ପ ସାକ୍ଷରତା ଓ ସୀମିତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏକାଠି ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଛି। ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ରିପୋର୍ଟ ସହ ମଧ୍ୟ ମେଳ ଖାଉଛି, ଯାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ ଓ ପୋଷଣର ଅଭାବ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଅବହେଳିତ ସମୁଦାୟରେ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର (NCDs) ବୋଝ ମଧ୍ୟ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି। ଗବେଷକମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛନ୍ତି ଯେ, ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ତଥା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇବାରେ ସଫଳତା ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏବେ ବି ଅନେକ ସମସ୍ୟା ରହିଛି। ଶୌଚାଳୟର ସ୍ୱଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର, ପୋଷଣ ଏବଂ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ବିଷୟରେ ସଚେତନତାର ଅଭାବ ଭଳି ଆଚରଣଗତ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଆଶାନୁରୂପ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ।

ଭାରତ ଯେତେବେଳେ ସଂକ୍ରାମକ ଓ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗର ଦ୍ୱୈତ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛି, ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ସେତେବେଳେ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଭଳି ଅବହେଳିତ ସମୁଦାୟକୁ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଗତିର ମୁଖ୍ୟଧାରାରେ ସାମିଲ କରିବାର ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛି। ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଗବେଷକମାନେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ତଥା ସାଂସ୍କୃତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ଗବେଷଣାର ପ୍ରମୁଖ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବାକୁ ସୁଦୃଢ଼ କରିବା, ପୋଷଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର, ଜଳ ଓ ପରିମଳ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ବିଶେଷ କରି ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରତା ବୃଦ୍ଧି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଏହା ସହିତ ଅଣ-ସଂକ୍ରାମକ ରୋଗ (NCDs) ର ସ୍କ୍ରିନିଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯୋଜନା ସହ ସମନ୍ୱିତ କଲେ ରୋଗର ଶୀଘ୍ର ନିଦାନ ଓ ପରିଚାଳନା ସହଜ ହୋଇପାରିବ।

ଆଧାର : ଶ୍ରୀନିବାସ ପି., ଦେବୀ କେ.ପି., ଆଶା ଏସ୍., କୃଷ୍ଣା ସି.ଏମ୍., କାଚାରେ କଳ୍ପନା, ମାଖିଜା ଡି., ଅଭା ଶର୍ମା, ଏ. ମୋହମେଦ କାଲିବାଥୁଲ୍ଲା, ନାରାୟଣମ୍ ଶ୍ରୀକଣ୍ଠ। ତାମିଲ୍ ନାଡୁର ଥିରୁଭଲ୍ଲୁର ଓ ଥିରୁଭାନାମଲାଇ ଜିଲ୍ଲାର ଚୟନିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଜନସାଙ୍ଖ୍ୟିକ ପ୍ରୋଫାଇଲ୍: ଏକ କ୍ରସ୍-ସେକ୍ସନାଲ୍ ଅଧ୍ୟୟନ। ଇଣ୍ଟରନ୍ୟାସନାଲ୍ ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ୍ ମେଡିସିନ୍, ଖଣ୍ଡ 16 (1), 2025; 94–99।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://www.ijam.co.in/index.php/ijam/article/view/5698

ଫାର୍ମାକୋଲଜିକାଲ୍ ଏବଂ ବାୟୋକେମିଷ୍ଟ୍ରି ଗବେଷଣା

ଏକ ପ୍ରାକ୍-ଚିକିତ୍ସୀୟ (Pre-clinical) ଅଧ୍ୟୟନ ଅନୁଯାୟୀ, ଆୟୁର୍ବେଦିକ ବହୁ-ଔଷଧୀୟ ମିଶ୍ରଣ "ଶ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ" ଔଷଧ ଜନିତ କ୍ଷତିରୁ କିଡନୀ ବା ବୃକକକୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଆଶାଜନକ ସଫଳତା ଦେଖାଇଛି।

ବୃକକ (କିଡନୀ) ଶରୀରର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଏବଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋଲାଇଟ୍ ସ୍ତରକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା, ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁ ନିଷ୍କାସନ କରିବା, ଅମ୍ଳ-କ୍ଷାରର ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ରକ୍ତଚାପ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହରମୋନ୍ କ୍ଷରଣ କରି ଶାରୀରିକ ସନ୍ତୁଳନ ବଜାୟ ରଖିବାରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ। ତେବେ, ଏହାର ସୀମିତ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କ୍ଷମତା ଯୋଗୁଁ ଏହା ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ, ଯାହା ପ୍ରାୟତଃ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଜଟିଳତା ଓ ନେଫ୍ରୋଟକ୍ସିସିଟି ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ। ଏକ ସମ୍ପ୍ରତି ପ୍ରାକ୍-ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ପାରମ୍ପରିକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ବହୁ-ଔଷଧୀୟ ମିଶ୍ରଣ "ଶ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ"ର ନେଫ୍ରୋପ୍ରୋଟେକ୍ଟିଭ୍ (ବୃକକ-ରକ୍ଷାକାରୀ) କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ଉତ୍ସାହଜନକ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି, ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ଆଣ୍ଟିବାୟୋଟିକ 'ଜେଣ୍ଟାମାଇସିନ୍' ଦ୍ୱାରା ହେଉଥିବା ବୃକକ କ୍ଷତିକୁ ହ୍ରାସ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଗବେଷକମାନେ 'ସ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ' ନାମକ ଏକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ମିଶ୍ରଣର ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ। ଏହି ଔଷଧଟି ଗୋକ୍ଷୁର, ଏରଣ୍ଡ, ବରୁଣ ଏବଂ ଶୁଣ୍ଠୀର ସମାନ ମିଶ୍ରଣରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ। ଏହି ଜଡ଼ିବୁଟିଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ, ବିଶେଷ କରି ଫୁଲାନାଶକ ଏବଂ ଜାରଣ-ପ୍ରତିରୋଧକ ବା ଆଣ୍ଟି-ଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନଟି ପ୍ରଥମେ 'ୱିଷ୍ଟର' ପ୍ରଜାତିର ମୂଷାମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ ତୀବ୍ର ବିଷାକ୍ତତା ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା ଯେ, 2000 mg/kg ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ମିଶ୍ରଣଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାପଦ ଏବଂ 14 ଦିନର ପରୀକ୍ଷଣ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଭାବ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇନଥିଲା। ଏହାପରେ, ମୂଷାମାନଙ୍କୁ 10 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 'ଜେଣ୍ଟାମାଇସିନ୍' ଇଞ୍ଜେକ୍ସନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ବୃକକ୍

ବା କିଡ୍‌ନୀ ଜନିତ ବିଷାକ୍ତତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା। ଜେଣ୍ଟାମାଇସିନ୍ ବୃକକ୍ କୋଷିକାଗୁଡ଼ିକରେ 'ଅକ୍ସିଡେଟିଭ୍ ଷ୍ଟ୍ରେସ୍' ବା ଚାପ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାଏ, ଯାହାଫଳରେ ଶରୀରରେ ଲିପିଡ୍ ପେରୋକ୍ସିଡେସନ୍, କୋଷିକା ଆବରଣର କ୍ଷତି ଏବଂ ବୃକକ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ। ସାଧାରଣତଃ ରକ୍ତରେ ୟୁରିଆ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍ (BUN), କ୍ରିଏଟିନିନ୍ ଏବଂ ପରିସ୍ରାରେ ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ବର୍ଦ୍ଧିତ ସ୍ତର ସହିତ ଜାରଣ-ନିରୋଧକ ଏନଜାଇମ୍‌ର ହ୍ରାସରୁ ଏହି ସମସ୍ୟା ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ।

(ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ର)

ଅଧ୍ୟୟନର ଫଳାଫଳରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଯେଉଁ ମୂଷାମାନଙ୍କୁ 'ସ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ' ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କିଡ୍‌ନୀର ଏହି ସମସ୍ତ କ୍ଷତିକାରକ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସୁଧାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା। ବିଶେଷ ଭାବେ, ସେମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ 'ମାଲୋନଡିଆଲଡିହାଇଡ୍' (MDA) ସ୍ତର ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା, ଯାହା ସୂଚାଉଛି ଯେ ଏହି ଔଷଧ ଯୋଗୁଁ କିଡ୍‌ନୀ କୋଷିକାଗୁଡ଼ିକର ଅକ୍ସିଡେଟିଭ୍ କ୍ଷତି ବା ଆବରଣଜନିତ କ୍ଷୟ କମିଯାଇଛି। ଏହା ସହିତ, ଚିକିତ୍ସିତ ମୂଷାମାନଙ୍କ ଶରୀରର ଓଜନରେ ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପ୍ରମାଣ କରୁଛି ଯେ ଏହି ଔଷଧର କୌଣସି ପାର୍ଶ୍ୱ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବା ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ।

ଜୈବ-ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଚିକିତ୍ସିତ ମୂଷାମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ୟୁରିଆ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍ (BUN), ସିରମ୍ କ୍ରିଏଟିନିନ୍ ଏବଂ ପରିସ୍ରାରେ ପ୍ରୋଟିନ୍‌ର ପରିମାଣ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ପାଇଛି। ବିଶେଷ କରି ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ରାରେ ଔଷଧ ସେବନ କରିଥିବା ଗ୍ରୁପ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଅଧିକ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ବୃକକ୍ ବା କିଡ୍‌ନୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତାରେ ଉନ୍ନତିକୁ ସୂଚାଉଛି। ଏହା ସହିତ ଶରୀରରେ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋଲାଇଟ୍ ସନ୍ତୁଳନ ମଧ୍ୟ ଫେରିଆସିଛି; ଯେଉଁଥିରେ ସୋଡିୟମ୍ ଏବଂ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ ସ୍ତର ହ୍ରାସ ପାଇବା ସହ ପୋଟାସିୟମ୍ ସ୍ତର ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇଛି। ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, ଚିକିତ୍ସିତ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଣ୍ଟି-ଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି। 'ସୁପରଅକ୍ସାଇଡ୍ ଡିସମ୍ୟୁଟେଜ୍' (SOD) ଏବଂ 'କାଟାଲେଜ୍' (CAT) ଭଳି ଏନଜାଇମ୍‌ର ସ୍ତରୁ ଅଧିକ ସୁସ୍ଥ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସ୍ତର ସହିତ ସମାନ ହୋଇଛି। ଏହି ଏନଜାଇମ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଅକ୍ସିଡେଟିଭ୍ ଷ୍ଟ୍ରେସ୍ ବା କୋଷିକା ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଚାପକୁ ପ୍ରଶମିତ କରିବାରେ ଏବଂ କିଡ୍‌ନୀ କୋଷିକାକୁ କ୍ଷତିରୁ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି।

କୋଷିକାର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ସପକ୍ଷରେ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି, ଯାହା ବୃକକ୍ ବା କିଡ୍‌ନୀର ସଂରଚନାରେ ସୁଧାର ଆସୁଥିବା ଦର୍ଶାଉଛି। କିଡ୍‌ନୀର ରକ୍ତ ଜାଲିକାରେ ରକ୍ତ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିବା ଏବଂ କୋଷିକା ନଷ୍ଟ ହେବା ଭଳି ସମସ୍ୟା, ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧ ସେବନ କରୁଥିବା ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ଦେଖାଯାଇଛି, ଯାହା କିଡ୍‌ନୀ କୋଷିକାର ସଫଳ ମରାମତିକୁ ସୂଚାଉଛି। ଗବେଷକମାନେ ଏହି ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବର ଶ୍ରେୟ ଏହି ମିଶ୍ରଣରେ ଥିବା 'ଟାନିନ' ଏବଂ 'କୁମାରିନ୍' ଭଳି ପ୍ରାକୃତିକ ଜୈବିକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଇଛନ୍ତି। ଏହି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ଜାରଣ-ବିରୋଧୀ, ଫୁଲାନାଶକ ଏବଂ ରକ୍ତବାହୀ ନଳୀକୁ ପ୍ରସାରିତ କରିବାର ଗୁଣ ପାଇଁ ଜଣାଶୁଣା। ଏହା ଫଳରେ କିଡ୍‌ନୀକୁ ରକ୍ତ ସଞ୍ଚାଳନ ସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇଥାଏ, କୋଷିକାର କ୍ଷୟ ହ୍ରାସ ପାଏ ଏବଂ ଶରୀରରୁ ବିଷାକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ନିଷ୍କାସନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଥାଏ।

ଏହି ଆଶାଜନକ ଫଳାଫଳ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଅଧ୍ୟୟନରେ କିଛି ସୀମାବଦ୍ଧତା ରହିଥିବା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣଟି କେବଳ କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିବା ବୃକକ୍ ବା କିଡ୍‌ନୀ ବିଷାକ୍ତତାର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଡେଲ୍ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅକ୍ସିଡେଟିଭ୍ ଷ୍ଟ୍ରେସ୍ ଏବଂ କୋଷିକା ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା। ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ଫାଇବ୍ରୋସିସ୍ ବା କ୍ଷତର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ରକ୍ତବାହୀ ନଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ଭଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅଧିକ ଗବେଷଣାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି। ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ, ଏହି ଅଧ୍ୟୟନଟି କିଡ୍‌ନୀ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 'ସ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନ'ର ପ୍ରଭାବଶାଳୀତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ମୌଳିକ ପ୍ରମାଣ ସ୍ଥାପନ କରିଛି। ଚିକିତ୍ସିତ ମୂଷାମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ ଜୈବ-ରାସାୟନିକ ସୂଚକଗୁଡ଼ିକର ସଂଶୋଧନ ଏବଂ କିଡ୍‌ନୀର ସାମଗ୍ରିକ ସଂରଚନାରେ ଆସିଥିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂଚାଉଛି ଯେ, ଏହି ଆୟୁର୍ବେଦିକ ମିଶ୍ରଣରେ କିଡ୍‌ନୀର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି। ଗବେଷକମାନେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, କ୍ରୋନିକ୍ କିଡ୍‌ନୀ ରୋଗ (CKD) ଏବଂ ମଣିଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଆଗକୁ ବ୍ୟାପକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଟ୍ରାଏଲ୍ ବା ମାନବ ପରୀକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି।

ଆଧାର : ସୋନମ ଡି, ବିକ୍ରମ ଇଏନ, ଯାଦବ ପି, ଇଲାଭାରାସନ ଆର, ଗାଲିବ ଆର, ପ୍ରଦୀପ ପି। ସ୍ୱଦଂଷ୍ଟ୍ରାଦି ଘନର ବୃକକ୍ ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ପ୍ରଭାବ: ମୂଷାମାନଙ୍କ ଶରୀରରେ ଜେଣ୍ଟାମାଇସିନ୍-ପ୍ରେରିତ ବୃକକ୍ କ୍ଷତି ଉପରେ ଏକ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ପଲିହର୍ବାଲ୍ ମିଶ୍ରଣର ଜଳୀୟ ନିର୍ଯ୍ୟାସର ଅଧ୍ୟୟନ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଡ୍ରଗ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍। 2026 ଜାନୁଆରୀ 1; 11(1): 68-76।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://journals.lww.com/jdra/fulltext/2026/01000/nephroprotective_effect_of_swadamstradi_ghana__a.8.aspx?context=latestarticles

ବେଲ ପତ୍ରର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ବ୍ୟବହାର କରି କୋବାଲ୍ଟ ଅକ୍ସାଇଡ୍ (Co_3O_4) ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାର ଜୈବିକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ, ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଉନ୍ନତ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି।

ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ପରିବେଶ-ଅନୁକୂଳ ନାନୋ-ଟେକ୍ନୋଲୋଜିର ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ଜଣାପଡ଼ିଛି। ଏହି ଗବେଷଣା ଅନୁଯାୟୀ, ଗଛଲତାର ନିର୍ଯ୍ୟାସରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋବାଲ୍ଟ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକା (Co_3O_4 NPs) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏବଂ ପରିବେଶରୁ ପ୍ରଦୂଷଣ ଦୂର କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବ। ଗବେଷକମାନେ ଏଥିପାଇଁ ବେଲ ପତ୍ରର ନିର୍ଯ୍ୟାସକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ 'ସବୁଜ ସଂଶ୍ଳେଷଣ' ପଦ୍ଧତି ଆପଣେଇଛନ୍ତି, ଯାହା ଭାରତୀୟ ପାରମ୍ପରିକ ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ପତ୍ରର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଏକ ପ୍ରାକୃତିକ ବିଜାରକ ଏବଂ ସ୍ଥିରତା ପ୍ରଦାନକାରୀ କାରକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ଯାହା ପାରମ୍ପରିକ ରାସାୟନିକ ପଦ୍ଧତି ତୁଳନାରେ ଏକ ଶସ୍ତା ତଥା ସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରେ। 'ୟୁଭି-ଭିଜିବିଲ୍ ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋସ୍କୋପି' ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାର ଗଠନ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଏହାର 'ବ୍ୟାଣ୍ଡ ଗ୍ୟାପ୍ ଏନର୍ଜି' 2.1 eV ରହିଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି। ଏକ୍ସ-ରେ ଡିଫ୍ରାକସନ (XRD) ପଦ୍ଧତିରେ ଏହାର ସ୍ଫଟିକ ସଂରଚନା ପ୍ରମାଣିତ

ହୋଇଥିବା ବେଳେ 'ଫିଲ୍ଡ ଏମିସନ୍ ସ୍କାନିଂ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନ୍ ମାଇକ୍ରୋସ୍କୋପି' (FE-SEM) ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଏହି କଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ପଥର ଖଣ୍ଡ ସଦୃଶ ଓ ଏହାର ହାରାହାରି ଆକାର ପ୍ରାୟ 60.50 nm ଅଟେ। ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଏକ ସ୍ଥିର କୋଲଏଡାଲ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି, ଯାହାକି –21.3 mV ର 'ଜେଟା ପୋଟେନ୍ସିଆଲ୍' ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାର ଜୈବିକ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଛି। ବିଶେଷ ଭାବେ, ଏହି କୋବାଲ୍ଟ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକା କେତେକ କ୍ଷତିକାରକ ଜୀବାଣୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଜୀବାଣୁନାଶକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରେ ଜୀବାଣୁ ନଷ୍ଟ କରିବାର କ୍ଷମତା 20 mm ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିଥିଲା। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜୀବାଣୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ କମ୍ ଅର୍ଥାତ୍ 12 mm ରହିଥିଲା। ଜୀବାଣୁନାଶକ ଗୁଣ ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଜାରଣ-ପ୍ରତିରୋଧକ ବା ଆଣ୍ଟି-ଅକ୍ସିଡାଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି। ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଗବେଷକମାନେ 100 mg/mL ସାନ୍ଦ୍ରତାରେ ପ୍ରାୟ 84.08% ପ୍ରତିରୋଧକ ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଥିଲେ। ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି, କମ୍ ମାତ୍ରାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବଜାୟ ରଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥିଲେ। ଏହି ତଥ୍ୟ ସୂଚାଉଛି ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇପାରିବ।

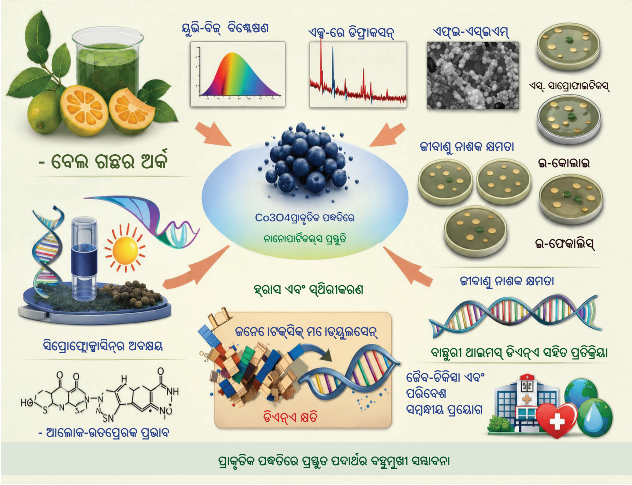

(ଆର୍ଟିଫିସିଆଲ ଇଣ୍ଟେଲିଜେନ୍ସ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ଚିତ୍ର)

ଏହି ଗବେଷଣାର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗ ହେଉଛି ଜୈବିକ ଜିନ୍ ବା ଡି.ଏନ୍.ଏ. (DNA) ସହିତ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା। ଏହି କଣିକାଗୁଡ଼ିକ 'କାଫ୍ ଥାଇମସ୍ ଡି.ଏନ୍.ଏ.' ସହିତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭାବେ ଯୋଡ଼ି ହେବାର କ୍ଷମତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 'ବନ୍ଧନ ସ୍ଥିରାଙ୍କ' ର ମୂଲ୍ୟ 4×10^{-2} ରହିଥିଲା, ଯାହା ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ଜୈବିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାକୁ ସୂଚାଉଛି। ଏହା ସୂଚାଉଛି ଯେ, ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଜୈବିକ ଗୁଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରନ୍ତି। ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ଏହି ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାଗୁଡ଼ିକ 'ସିପ୍ରୋଫ୍ଲୋକ୍ସାସିନ୍' ନାମକ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଔଷଧୀୟ ପ୍ରଦୂଷକକୁ ପାଣିରୁ ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛନ୍ତି। ଅତିବାଇଗଣୀ ରଶ୍ମି (UV Light) ର ଉପସ୍ଥିତିରେ ମାତ୍ର 70 ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରାୟ 73% ପ୍ରଦୂଷକକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ତଥ୍ୟ ସୂଚାଉଛି ଯେ, ନଦୀ ବା କାରଖାନାରୁ ବାହାରୁଥିବା ବିଷାକ୍ତ ଜଳର ବିଶୋଧନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ।

ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ମତରେ, ବେଲର ପାରମ୍ପରିକ ଉପଯୋଗ ଯଥା— ଫୁଲା, ଜ୍ୱର, ଯକ୍ଷ୍ମା ଏବଂ ପେଟ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା ଜ୍ଞାନକୁ ଏହି ଗବେଷଣା ଆଧୁନିକ ସୂକ୍ଷ୍ମ-ବିଜ୍ଞାନ ସହ ଯୋଡ଼ିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଛି। ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ, ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରୁ ଜୈବିକ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୋବାଲ୍ଟ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାର ବହୁମୁଖୀ ଗୁଣ ଯଥା— ଜୀବାଣୁନାଶକ, ଜାରଣ-ପ୍ରତିରୋଧକ, ଡି.ଏନ୍.ଏ. ବନ୍ଧନ ଏବଂ ଜଳ ବିଶୋଧନ କ୍ଷମତା ବିଷୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି। ଗବେଷକମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ, ଏହିଭଳି ସୂକ୍ଷ୍ମ-ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକୁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜୈବ-ଚିକିତ୍ସା, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ରୋଗ ନିରାକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରିବ। ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଏହି କଣିକାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା 'ରିଆକ୍ଟିଭ୍ ଅକ୍ସିଜେନ୍ ସ୍ପେସିଜ୍' (ROS) ପ୍ରକ୍ରିୟା, କୋଷିକା ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ସ୍ତରରେ ଏହାର ବହୁଳ ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ଅଧିକ ଗବେଷଣା କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି।

ଆଧାର ଉତ୍ସ: ନାରାୟଣନ୍ ଏଲ୍, ଚେଲ୍ଲାପାଣ୍ଡି ଟି, ପ୍ରିୟା ଏସ୍, ଥିରୁସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱାମୀ ସି, ସରଭନନ୍ ଏମ୍, କ୍ରିଷ୍ଣା କେ ଭି, ଅଶୋକନ୍ ଏଚ୍, ଥାଲାଡା ଭି, ଚିତ୍ରା ଏସ୍, ଏସ୍ ଆର୍ ଏସ୍, ଘୋଷ କେ। Co_3O_4 ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ରକଣିକାର ଜୈବିକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ: ଜୀବାଣୁନାଶକ, ଜାରଣ-ପ୍ରତିରୋଧକ, ଡି.ଏନ୍.ଏ. ବନ୍ଧନ ଏବଂ ଔଷଧ ନଷ୍ଟ କରିବାର ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଏକ ବହୁମୁଖୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ସୋଲ୍-ଜେଲ୍ ସାଇନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି (Journal of Sol-Gel Science and Technology)। 2026 ମାର୍ଚ୍ଚ; 117(3): 85।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://link.springer.com/article/10.1007/s10971-026-07115-1

ଔଷଧ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ବୃକ୍ଷ ସର୍ଭେ

କର୍କଟ, ଶୋଥ ଏବଂ ଜୀବାଣୁନାଶକ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିସସ୍ କ୍ୱାଡ୍ରାଙ୍ଗୁଲାରିସ୍ ର ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସମ୍ଭାବନା

ଏକ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ସିସସ୍ କ୍ୱାଡ୍ରାଙ୍ଗୁଲାରିସ୍ ର ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ସମ୍ଭାବନା ବିଷୟରେ ନୂତନ ତଥ୍ୟ ମିଳିଛି। ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ଏହି ଉଦ୍ଭିଦଟି ହାଡ଼ ଯୋଡ଼ିବା ଏବଂ ଫୁଲାନାଶକ ଗୁଣ ପାଇଁ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଜଣାଶୁଣା। ଗବେଷକମାନେ ଏହାର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ଏବଂ ଏଥିରେ ଥିବା ପ୍ରାକୃତିକ ରାସାୟନିକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛନ୍ତି। ଏହା ସହିତ ଆଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏଥିରେ ଥିବା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଜୈବିକ ଉପାଦାନ ମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ନତ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ରହିଥିବା ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି।

ଏହି ଗବେଷଣାଟି ପ୍ରଥମେ ଉଦ୍ଭିଦର ସଠିକ ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ଏହାର ବାହ୍ୟ ତଥା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଗଠନର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା। ଏହି ଉଦ୍ଭିଦର ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ଗୁଣବତ୍ତା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ କେତେକ ମାନକ ଭୌତିକ-ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା। ଏଥିରେ ଶୁଖାଇବା ସମୟରେ ଓଜନ ହ୍ରାସ, ପାଉଁଶର ପରିମାଣ, ନିର୍ଯ୍ୟାସର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ pH ସ୍ତରର ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଏହି ବନୌଷଧିର ଉପଯୁକ୍ତତାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛି। ଉଦ୍ଭିଦରେ ଥିବା କୌଣସି ପ୍ରକାରର ଅପମିଶ୍ରଣ କିମ୍ବା ଅଶୁଦ୍ଧତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମାପଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ଏହା ଗବେଷଣାରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ୱସନୀୟତାକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରିଥାଏ।

ଚିତ୍ର: ସିସସ୍ କ୍ୱାଡ୍ରାଙ୍ଗୁଲାରିସ୍ କାଣ୍ଡର ଶୁଖିଲା ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଏହାର ବାହ୍ୟ ଗଠନ ବା ସ୍ୱରୂପକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି। ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : https://link.springer.com/article/10.1007/s44395-025-00035-z#Sec9

ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ରାସାୟନିକ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଏହି ଉଦ୍ଭିଦରେ କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୈବିକ ଉପାଦାନ ଯଥା— ଫ୍ଲାଭୋନଏଡ୍ସ, ଫେନୋଲ୍ ଏବଂ ଟାନିନର ଉପସ୍ଥିତି ଜଣାପଡ଼ିଛି। ଏହି ସମସ୍ତ ଉପାଦାନ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିରୋଧକ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ଗୁଣ ପାଇଁ ବେଶ୍ ଜଣାଶୁଣା। ଏହାକୁ ଆଧାର କରି, ଗବେଷକମାନେ ଉଦ୍ଭିଦର ହେକ୍ସେନ୍ ନିର୍ଯ୍ୟାସରୁ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଜୈବ-ସକ୍ରିୟ ଉପାଦାନକୁ ପୃଥକ କରିବା ପାଇଁ 'କଲମ୍ କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି' ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲେ।

ଏହି ଯୌଗିକ ପଦାର୍ଥଟିକୁ 'ବିଟା-ସିଟୋଷ୍ଟେରଲ୍' ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏକ ଧଳା ସ୍ଫଟିକ ସଦୃଶ କଠିନ ପଦାର୍ଥ ଭାବେ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ପରେ ଏହାକୁ ପୁନଃ-ସ୍ଫଟିକରଣ ପଦ୍ଧତିରେ ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା। FTIR, ପ୍ରୋଟୋନ୍ ଏବଂ କାର୍ବନ୍ NMR ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋସ୍କୋପି ଓ ମାସ୍ ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋମେଟ୍ରି ଭଳି ଉନ୍ନତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାର ଆଣବିକ ସଂରଚନା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି। ବିଟା-ସିଟୋଷ୍ଟେରଲ୍ ଏକ ବହୁ ପରିଚିତ ଉଦ୍ଭିଦ-ଷ୍ଟେରଲ୍ ଅଟେ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭେଷଜ ଉଦ୍ଭିଦ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି।

ଏହି ଉପାଦାନର ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ସମ୍ଭାବନା ପରଖିବା ପାଇଁ ଗବେଷକ ଦଳ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ 'ମଲିକ୍ୟୁଲାର ଡକିଂ' ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ। ଏହି ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ବିଟା-ସିଟୋଷ୍ଟେରଲ୍ ଶରୀରର ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୈବିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ) ସହିତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭାବେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇପାରୁଛି। ବିଶେଷ କରି, ଏହା ମାନବ ଶରୀରରେ ଥିବା 'ଡାଇହାଇଡ୍ରୋଫୋଲେଟ୍ ରିଡକ୍ଟେଜ୍' ସହିତ ଉଚ୍ଚ ବନ୍ଧନ ଶକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛି, ଯାହା ଜୀବାଣୁନାଶକ ଏବଂ କର୍କଟ ପ୍ରତିରୋଧୀ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୂତନ ଦିଗ ଦେଖାଉଛି। ସେହିଭଳି, 'ଏଣ୍ଡୋଥେଲିଆଲ୍ ନାଇଟ୍ରିକ୍ ଅକ୍ସାଇଡ୍ ସିନ୍ଥେଜ୍' (eNOS) ସହିତ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା, ଫୁଲାନାଶକ ଏବଂ ହୃଦ୍‌ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚିକିତ୍ସାରେ ଏହାର ଉପକାରିତାକୁ ସୂଚାଉଛି।

ଅଧିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଏହି ଯୌଗିକ ପଦାର୍ଥଟି ପ୍ରୋଷ୍ଟେଟ୍ ଏବଂ ପାନ୍କ୍ରିଆଟିକ୍ (ଅଗ୍ନ୍ୟାଶୟ) କର୍କଟ ସହ ଜଡ଼ିତ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଅନୁକୂଳ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିବା ସହ ଯକ୍ଷ୍ମା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରୋଟିନ୍ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଜୀବାଣୁନାଶକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛି। ଏହା ବ୍ୟତୀତ 'ADMET' ପ୍ରୋଫାଇଲିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଯୌଗିକର ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରହଣୀୟତା ଏବଂ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, ଯାହା ଏହାକୁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଔଷଧ ଭାବେ ବିକଶିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରୁଛି।

ଏହି ସମସ୍ତ ଆଶାଜନକ ତଥ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଗବେଷକମାନେ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ କେବଳ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ ମଡେଲ୍ ଉପରେ ଆଧାରିତ। ସେମାନେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା, ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ପ୍ରୟୋଗଶାଳା ପରୀକ୍ଷଣ, ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗବେଷଣା ଏବଂ ଚିକିତ୍ସୀୟ ଟ୍ରାଏଲ୍ ବା ମଣିଷଙ୍କ ଉପରେ ପରୀକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଛନ୍ତି।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନ ସହିତ ଆଧୁନିକ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଶଳର ସମନ୍ୱୟର ବଢୁଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ପ୍ରାଚୀନ ଔଷଧ ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ମିଶାଇ ଗବେଷକମାନେ ଉଦ୍ଭିଦଭିତ୍ତିକ ଔଷଧ ସନ୍ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୂତନ ପଥ ଉନ୍ମୋଚନ କରୁଛନ୍ତି। ଏହା ପୁରାତନ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିକୁ ଭବିଷ୍ୟତର ଉନ୍ନତ ଔଷଧରେ ପରିଣତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରଖିଛି।

ଆଧାର : ଘୋଷ କେ, ଗୋପାଳ କେ, ନାରାୟଣନ୍ ଏଲ୍, କୃଷ୍ଣା ଭିକେ, ପାଣ୍ଡେ ଏ, ସୌମ୍ୟା ଏମ୍‌ସି, ଦୁର୍ଗା କେଏସ୍, ପ୍ରିୟା ଏସ୍, ସୁସୀମ୍ ଏସ୍‌ଆର୍, ଚିତ୍ରା ଏସ୍, ମୀନା ଏକେ। ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଗଛର ବ୍ୟାପକ ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଜୈବ-ସକ୍ରିୟ ଉପାଦାନ ପୃଥକୀକରଣ, ଆଣବିକ ସଂରଚନା ନିରୂପଣ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟରଭିତ୍ତିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ। ଡିସ୍କଭର ଫାର୍ମାସ୍ୟୁଟିକାଲ୍ ସାଇନ୍ସେସ୍। 2026 ଫେବୃଆରୀ 13; 2(1): 6।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://link.springer.com/article/10.1007/s44395-025-00035-z#Sec9

ବିଜା ଗଛର ସାର ଅଂଶ ବଦଳରେ ଏହାର ଶାଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଔଷଧୀୟ ପ୍ରୟୋଗରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏକ ପରିବେଶ-ଅନୁକୂଳ ପଦକ୍ଷେପ ବୋଲି ଏହି ଗବେଷଣା ସମର୍ଥନ କରୁଛି।

ବିଜା ବା କିନୋ ନାମରେ ଜଣାଶୁଣା ଏହି ବୃକ୍ଷଟି ଆୟୁର୍ବେଦରେ ଏହାର ବହୁବିଧ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ଗୁଣ ପାଇଁ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଆଦୃତ। ବିଶେଷ କରି ମଧୁମେହ (ପ୍ରମେହ), ରକ୍ତହୀନତା (ପାଣ୍ଡୁ), ମେଦବହୁଳତା (ମେଦଦୋଷ) ଏବଂ ଚର୍ମ ରୋଗ (କୁଷ୍ଠ)ର ନିରାକରଣରେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପକାରୀ। ଏହି ଗଛର ସାର ଅଂଶ (ମଝି କାଠ) ଏହାର ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। କିନ୍ତୁ, ନିରନ୍ତର ଭାବେ ସାର ଅଂଶ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଗଛର ବଂଶ ରକ୍ଷା ପ୍ରତି ଗୁରୁତର ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଛି, କାରଣ ଏହା ଗଛର ଗଠନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଦେବା ସହ ପରିବେଶଜନିତ କ୍ଷତି ଏବଂ ପୋକଜୋକ ଆକ୍ରମଣର ଆଶଙ୍କା ବଢ଼ାଇଥାଏ। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବିଜା ଗଛ ଉପରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ଉଭୟକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି। ଗବେଷକମାନେ ଏହି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ବୃକ୍ଷର ଛୋଟ ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକୁ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ସାର ଅଂଶର ଏକ ଆଶାଜନକ ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ଚିହ୍ନଟ କରିଛନ୍ତି।

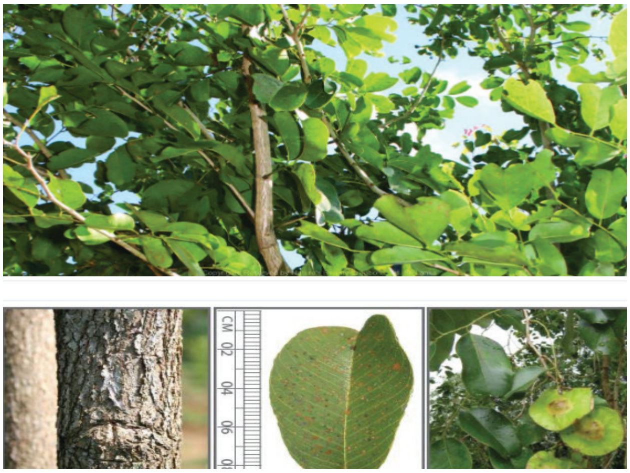

ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : https://www.asia-medicinalplants.info/pterocarpus marsupium-roxb/

ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ, ନିକଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଗଛର କମ୍ କ୍ଷତିକାରକ ଅଂଶ, ବିଶେଷ କରି ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ। ଗବେଷକମାନେ ଗଛର ସାର ଅଂଶ ଓ ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ତୁଳନାତ୍ମକ ରାସାୟନିକ ଏବଂ ଆଣବିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ। ଏଥିପାଇଁ ହାଇ-ପରଫରମାନ୍ସ ଥିନ୍-ଲେୟାର କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି (HPTLC), ହାଇ-ପରଫରମାନ୍ସ ଲିକ୍ୱିଡ୍ କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି (HPLC) ଏବଂ ହାଇ-ରିଜୋଲ୍ୟୁସନ ଲିକ୍ୱିଡ୍ କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି–ମାସ୍ ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋମେଟ୍ରି (LCMS/MS) ଭଳି ଉନ୍ନତ ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଗଛର ଉଭୟ ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ସମାନତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ଗଛର ସାର ଅଂଶ ଏବଂ ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ରାସାୟନିକ ଗଠନ ପ୍ରାୟ ଏକାଭଳି ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି। ବିଶେଷ କରି, ଏହି ଦୁଇଟି ଅଂଶରେ 'କ୍ୟାଟେଚିନ୍' ନାମକ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଜୈବିକ ଉପାଦାନର ପରିମାଣ ସମାନ ରହିଛି, ଯାହା ଏହାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଏବଂ ମଧୁମେହ ବିରୋଧୀ ଗୁଣ ପାଇଁ ବେଶ୍ ଜଣାଶୁଣା। ଏଥିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ସାର ଅଂଶ ଭଳି ଏହି ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ଗୁଣ ରହିଛି।

ଏହି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା 'ମଲିକ୍ୟୁଲାର ଡକିଂ' ଅଧ୍ୟୟନରୁ 21 ଟି ଜୈବିକ ଉପାଦାନ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଶରୀରର ଫୁଲା ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ରୋଗ ପାଇଁ ଦାୟୀ ପ୍ରମୁଖ ପ୍ରୋଟିନ୍ 'ଟ୍ୟୁମର୍ ନେକ୍ରୋସିସ୍ ଫ୍ୟାକ୍ଟର୍-ଆଲଫା' (TNF-α) ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଛି। ବିଶେଷ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ଏହି ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 12 ଟି ଉଭୟ ସାର ଅଂଶ ଏବଂ ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକରେ ସମାନ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ। ଗ୍ରାଭୋଲେନିକ୍ ଏସିଡ୍, ପ୍ଲେଲାଟୋସାଇଡ୍-ବି ଏବଂ ଫ୍ଲୁଓସିନୋଲୋନ୍ ଭଳି ଯୌଗିକ ପଦାର୍ଥ ଗଛର ଏହି ଦୁଇଟିଯାକ ଅଂଶରେ ଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କର ସମାନ ଔଷଧୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି।

ଏହାବ୍ୟତୀତ, 'ମଲିକ୍ୟୁଲାର ଡାଇନାମିକ୍ସ ସିମୁଲେସନ' ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଭିଦ-ରାସାୟନିକ ଉପାଦାନ—ବିଶେଷ କରି 'ଫେନେଥିଲ୍ 6-ଗାଲୋଏଲଗ୍ଲୁକୋସାଇଡ୍'—100 ନାନୋସେକେଣ୍ଡର ସିମୁଲେସନ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ TNF-α ପ୍ରୋଟିନ୍ ସହିତ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥିରତା ଏବଂ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛି। ଏହି ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା ଶରୀରର ଫୁଲାନାଶକ ଏବଂ କର୍କଟ ରୋଗ ବିରୋଧୀ ଗୁଣର ସମ୍ଭାବନାକୁ ସୂଚାଉଛି, ଯାହା ଏହି ଉଦ୍ଭିଦର ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଆହୁରି ବୃଦ୍ଧି କରୁଛି।

ବିଗବେଷକମାନେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ସାର ଅଂଶ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଛୋଟ ଶାଖା ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ୱାରା ବିଜା ଗଛ ଉପରେ ପଡୁଥିବା ପରିବେଶଗତ ଚାପ ଯଥେଷ୍ଟ କମିଯିବ। ଏହା ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଗଛର ଉପଲବ୍ଧତା ବଜାୟ ରଖିବା ସହ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦର ସୁରକ୍ଷିତ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବ। ଯଦିଓ ଏହି ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶାଜନକ, ତଥାପି ଏକ ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ଏହି ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ ଔଷଧୀୟ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପରୀକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଗବେଷକମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି। ତଥାପି, ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ଉଦ୍ଭିଦର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ବନୌଷଧିର ଚାହିଦା ବଢୁଥିବାରୁ, ଏଭଳି ଗବେଷଣା ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ପରିବେଶ ସଂରକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଳନ ରକ୍ଷା କରିବାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ସୂଚାଉଛି।

ଆଧାର : ମୀନା ମୀନା ଏକେ, ଶର୍ମା ପି, ପ୍ରକାଶ ଓ, ଭାରତୀ ଭି, ଉମର ଟି, ସିଂ ଏ, ଓଝା ଭି, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ୍, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆର। ସ୍ଥାୟୀ ବିକଳ୍ପ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିଜା ଗଛର ସାର ଅଂଶ ଏବଂ ଛୋଟ ଶାଖାଗୁଡ଼ିକର ରାସାୟନିକ ତଥା ଆଣବିକ ଡକିଂ ବିଶ୍ଳେଷଣ। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ ଅଫ୍ ଡ୍ରଗ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍। 2026 ଜାନୁଆରୀ 1; 11(1): 38-50।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://journals.lww.com/jdra/fulltext/2026/01000/phytochemical_and_molecular_docking_analysis_of.5.aspx?context=latestarticles

ଆରଣ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ: କେରଳର ଆଦିବାସୀ ସମୁଦାୟଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଦୁର୍ଲଭ ଔଷଧୀୟ ପାଦପ ସମ୍ପଦର ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିଲା ଗୁପ୍ତ ରହସ୍ୟ

ଚେରୁଥୁରୁଥି ସ୍ଥିତ 'ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପଞ୍ଚକର୍ମ ଆୟୁର୍ବେଦ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ'ର ଗବେଷକମାନେ କେରଳର ପାଲାକ୍କାଡ୍ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନେନମାରା ବନଖଣ୍ଡରେ ଏକ ଅଭିନବ ଚିକିତ୍ସା-ଜନଜାତି ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନଜାତି ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ମୂଲ୍ୟବାନ ପାରମ୍ପରିକ ଭେଷଜ ଜ୍ଞାନକୁ ସଂଗୃହିତ କରାଯାଇଛି। କେରଳର ଅନ୍ୟତମ ବୃହତ୍ତମ ଜିଲ୍ଲା ପାଲାକ୍କାଡ୍ ଅନେକ ନୃତାତ୍ତ୍ୱିକ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ, ଯେଉଁମାନେ ନିଜର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା ଏବଂ ଜୀବିକା ପାଇଁ ଦୀର୍ଘ କାଳରୁ ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଆସୁଛନ୍ତି। ନେନମାରା ବନଖଣ୍ଡରେ ୨ ଟି ବସ୍ତିରେ 3 ଟି ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ ବାସ କରନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନର ଦସ୍ତାବେଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଗବେଷକମାନେ ଏହି ବସ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ ଋତୁଭିତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାକାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଔଷଧୀୟ ଗଛଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ। ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣୀକରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯିବା ସହ ହର୍ବାରିୟମ୍ ନମୁନା ଭାବେ ସଂରକ୍ଷିତ କରାଯାଇଛି। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରୁ 19 ଟି ପରିବାର ଏବଂ 26 ଟି ବଂଶର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 27 ଟି ଉଦ୍ଭିଦ ପ୍ରଜାତିର ଜନଜାତି-ଔଷଧୀୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଷୟରେ ତଥ୍ୟ ମିଳିଛି। ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜିଞ୍ଜିବରେସି, ଆଷ୍ଟେରେସି, ୟୁଫୋର୍ବିଆସି, ଆପୋସିନାସି, ଲାମିଆସି, ଆକାନ୍ଥାସି, ରୁଟାସି ଏବଂ ଫାବାସି ପରିବାରର ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସାରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି।

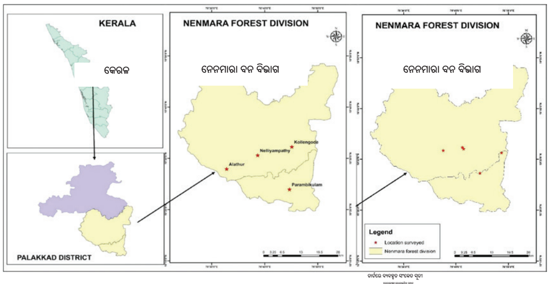

ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : https://journals.lww.com/jdra/fulltext/2026/01000/ethno_botanical_composition_of_nenmara_forest.4.aspx

ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସ୍ଥାନୀୟ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହାର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ଏହାର ସହଜ ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ଗୁଣକୁ ସୂଚାଉଛି। ଗବେଷକମାନେ 'ସୋରେନସେନ୍ ସିମିଲାରିଟି ଇଣ୍ଡେକ୍ସ' (SI) ଏବଂ 'PAST 4.03' ସଫ୍ଟୱେର୍ ବ୍ୟବହାର କରି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶରେ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ବିବିଧତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀଗତ ପୃଥକତା ବିଷୟରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ। ଏହି ପରିସଂଖ୍ୟାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଅବ୍ୟବହୃତ ଜମି ଏବଂ କ୍ଷୟପ୍ରାପ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟରେ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ସମାନତା

ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ରହିଛି। ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, କ୍ଷୟପ୍ରାପ୍ତ ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକରେ ଜନଜାତି-ଔଷଧୀୟ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀଗତ ବିବିଧତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି। ଏହି ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ପାରମ୍ପରିକ ଔଷଧୀୟ ଜ୍ଞାନର ଦସ୍ତାବେଜ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଏବଂ ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ଏହା ସହିତ, ଏଭଳି ସଂରକ୍ଷଣ ରଣନୀତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ଜୈବ ବିବିଧତା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ରକ୍ଷା ପରମ୍ପରା ଉଭୟକୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମର ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରାକୃତିକ ଏବଂ ସାଂସ୍କୃତିକ ସମ୍ପଦ ଭବିଷ୍ୟତ ପିଢ଼ି ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିପାରିବ।

ଆଧାର : ଥୁଲାସୀ ଆର, ନାୟାର ପିଜି, ଦୀପ୍ତି ଜିଏସ, ରୋହିତ କେଏସ, ସିଦ୍ଧମଲ୍ଲାୟା ଏନ, ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱରାଲୁ ବି, ସୁଧାକର ଡି, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ୍. କେରଳର ପାଲକ୍କଡ ଜିଲ୍ଲାର ନେନମାରା ଜଙ୍ଗଲ ଡିଭିଜନର ଏଥନୋ-ବୋଟାନିକାଲ କମ୍ପୋଜିସନ୍। ଜର୍ଣ୍ଣାଲ୍ ଅଫ୍ ଡ୍ରଗ୍ ଗବେଷଣା ଇନ୍ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ସାଇନ୍ସେସ୍ 2026 ଜାନୁଆରୀ 1; 11 (1): 27-37

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://journals.lww.com/jdra/fulltext/2026/01000/ethno_botanical_composition_of_nenmara_forest.4.aspx

କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷରେ ଭିନ୍ନ ହୁଏ ଔଷଧୀୟ ପ୍ରଭାବ: ହିମାଳୟର ରାଣୀକ୍ଷେତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉତ୍ପାଦିତ 'ପିପ୍ପଳୀ'ର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଗୁଣବତ୍ତାର ଏକ ବିଶ୍ଳେଷଣ

ଗବେଷକମାନେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଭୌଗୋଳିକ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସଂଗୃହିତ ପିପ୍ପଳୀ ନମୁନାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତୁଳନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ। ଏଥିରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର ରାଣୀକ୍ଷେତ (ହିମାଳୟ ଅଞ୍ଚଳ)ରୁ ମିଳିଥିବା ପିପ୍ପଳୀରେ ପାଇପରିନ୍ ଏବଂ ପାଇପରଲଙ୍ଗୁମିନର ମାତ୍ରା ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ଅପେକ୍ଷା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଧିକ। ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ 'ହାଇ-ପରଫରମାନ୍ସ ଲିକ୍ୱିଡ୍ କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି' (HPLC) ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା। ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ, ରାଣୀକ୍ଷେତର ନମୁନାରେ ପାଇପରିନ୍ ମାତ୍ରା ପ୍ରାୟ 1.49% ରହିଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳର ନମୁନାରେ ଏହା ତୁଳନାତ୍ମକ ଭାବେ କମ୍ ଥିଲା। ଏହି ଉଚ୍ଚ ସାନ୍ଦ୍ରତା ପିପ୍ପଳୀର ରୋଗ ନିରାକରଣ ଶକ୍ତିକୁ ଆହୁରି ଦୃଢ଼ କରିଥାଏ।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନରେ ଗବେଷକମାନେ ଭାରତର ତିନୋଟି ଭିନ୍ନ ଭୌଗୋଳିକ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପିପ୍ପଳୀର ନମୁନା ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ: ହିମାଳୟ ପାର୍ବତ୍ୟ ବଳୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ରାଣୀକ୍ଷେତ, କେରଳର ପଶ୍ଚିମଘାଟ ପର୍ବତମାଳା ଏବଂ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁ। ମାନକ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସରଣ କରି ଏହି ସମସ୍ତ ନମୁନାଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାପକ ଭେଷଜ-ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଭୌତିକ-ରାସାୟନିକ ଏବଂ ଉଦ୍ଭିଦ-ରାସାୟନିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ପିପ୍ପଳୀରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଜୈବିକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ପରିମାଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ରିଭର୍ସ ଫେଜ୍ ହାଇ-ପରଫରମାନ୍ସ ଲିକ୍ୱିଡ୍ କ୍ରୋମାଟୋଗ୍ରାଫି (RP-HPLC) ଭଳି ଉନ୍ନତ ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିଲା। ଏହା ସହିତ, ଏହାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ବା ପ୍ରତି-ଅକ୍ସିକାରକ କ୍ଷମତା ପରଖିବା ପାଇଁ DPPH ପରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷଣରୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭିତ୍ତିରେ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ବହୁତ ବଡ଼ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି।

ରାଣୀକ୍ଷେତରୁ ସଂଗୃହିତ ପିପ୍ପଳୀ ନମୁନାରେ ପାଇପରିନ୍‌ର ପରିମାଣ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ 12.57 ± 0.25 ମିଲିଗ୍ରାମ/ଗ୍ରାମ ଏବଂ ପାଇପରଲଙ୍ଗୁମିନ୍ 0.865 ± 0.012 ମିଲିଗ୍ରାମ/ଗ୍ରାମ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଛି। ଏହାର ବିପରୀତରେ, ପଶ୍ଚିମଘାଟ ଏବଂ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁରୁ ମିଳିଥିବା ନମୁନାଗୁଡ଼ିକରେ ପାଇପରଲଙ୍ଗୁମିନ୍‌ର କୌଣସି ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ମିଳିନାହିଁ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ରାଣୀକ୍ଷେତର ପିପ୍ପଳୀରେ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଫେନୋଲିକ୍ସ ଏବଂ ଫ୍ଲାଭୋନଏଡ୍ସ ଭଳି ଉପାଦାନ ରହିଛି, ଯାହା ଶରୀରକୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହ ଏହାର ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତିକୁ ଅନ୍ୟ ନମୁନା ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରିଥାଏ।

ଗବେଷକମାନେ ଏହି ଗଛର ଫଳଗୁଡ଼ିକର ବାହ୍ୟ ଗଠନ ବା ରୂପରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି। ବିଶେଷ କରି ଫଳର ଆକାର ଏବଂ ରଙ୍ଗରେ ଥିବା ଏହି ଭିନ୍ନତା ପରିବେଶର ପ୍ରଭାବକୁ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ କରୁଛି। ବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କ ମତରେ, ଜଳବାୟୁ, ମୃତ୍ତିକାର ଗଠନ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ପଉନରୁ ଉଚ୍ଚତା ଭଳି କାରକଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଦାୟୀ, ଯାହା ଶେଷରେ ଗଛର ରାସାୟନିକ ଗୁଣ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସାକାରୀ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ। ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ—ବିଶେଷ କରି ରାଣୀକ୍ଷେତରୁ ପିପ୍ପଳୀ ସଂଗ୍ରହ କଲେ, 'ପାଇପରଲଙ୍ଗୁମିନ୍' ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବା ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଔଷଧଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବକୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ।

ଏହି ଅଧ୍ୟୟନ ଭେଷଜ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକର ମାନକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୌଗୋଳିକ ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାନର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଦର୍ଶାଉଛି। ବିଶ୍ୱସ୍ତରରେ ବନୌଷଧିର ଚାହିଦା ବଢୁଥିବାରୁ, ଏଭଳି ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତମ ସଂଗ୍ରହ ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଔଷଧର ସଠିକ୍ ପ୍ରଭାବ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଚିକିତ୍ସା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇପାରିବ। ଗବେଷକମାନେ ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଚାଷ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭୌଗୋଳିକ କାରକଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କଲେ ଆୟୁର୍ବେଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଆହୁରି ସୁଦୃଢ଼ ହେବ। ଏହା ପାରମ୍ପରିକ ଚିକିତ୍ସାକୁ ଆଧୁନିକ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନଦଣ୍ଡ ସହିତ ଅଧିକ ନିବିଡ଼ ଭାବେ ଯୋଡ଼ିପାରିବ।

ଆଧାର : ମିଶ୍ରୋ ଏଲ୍, ଜୀବନ ଏଏସ୍, ମୌର୍ଯ୍ୟ ଆର, ରାଧାକୃଷ୍ଣନ୍ ଟି, ବୋଇନି ଟି, ରାଜେଶ ଭିଆର୍, ରୋହିତ କେଏସ୍, କୁମାର ଭି, ମୀନା ଏକେ, ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଏନ୍, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଆର। ପିପ୍ପଳୀ ର ଜୈବ-ସକ୍ରିୟ ଗଠନ ଏବଂ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ସମ୍ଭାବନା ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିବିଧତାର ପ୍ରଭାବ। କେମିଷ୍ଟ୍ରି ଏଣ୍ଡ ବାୟୋଡାଇଭର୍ସିଟି। 2026 ଜାନୁଆରୀ; 23(1): e02460।

ଆଧାର ଲିଙ୍କ୍ : https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/cbdv.202502460

ସାହିତ୍ୟିକ ଗବେଷଣା

ପ୍ରମେହ (ମଧୁମେହ) ର ଆୟୁର୍ବେଦିକ ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ ରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସ୍ପଷ୍ଟତା: ସିସିଆରଏଏସ୍ ର ଏକ ଅଭିନବ ପ୍ରକାଶନ 'ପ୍ରମେହ ରୋଗ ପରୀକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆୟୁର୍ବେଦ ଭିତ୍ତିକ ଚିକିତ୍ସୀୟ ପଦ୍ଧତି

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିୟ ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପରିଷଦ (ସିସିଆରଏଏସ୍) ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ "**ଆୟୁର୍ବେଦ ବେସଡ୍ ଚିକିତ୍ସୀୟ ମେଥଡ୍ସ ଫର୍ ଏକଜାମିନେସନ୍ ଅଫ୍ ପ୍ରମେହ ରୋଗ**", ଯାହା ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସୀୟ ମେଥଡ୍ସ ସିରିଜ୍‌ର ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ, ପ୍ରମେହ (ମଧୁମେହ) ର ନିଦାନ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଏକ ସୁସଙ୍ଗଠିତ ତଥା ପ୍ରମାଣ-ଆଧାରିତ ରୂପରେଖ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି। ପ୍ରମେହ ବା ମଧମେଅ ଏକ ଏପରି ଅବସ୍ଥା ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ବିପାକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ମୂତ୍ର

ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟାଧି ସହିତ ଜଡ଼ିତ। 2022 ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ଆୟୁର୍ବେଦିକ ବିଦ୍ୱାନ, ଗବେଷକ ଏବଂ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ପ୍ରଣାଳୀବଦ୍ଧ ପଦ୍ଧତି ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ରୋଗ ନିରୂପଣ ଦକ୍ଷତାକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରିବା ସହ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନର ଆବଶ୍ୟକତା ସହ ତାଳ ମିଳାଇବାରେ ସହାୟକ ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି।

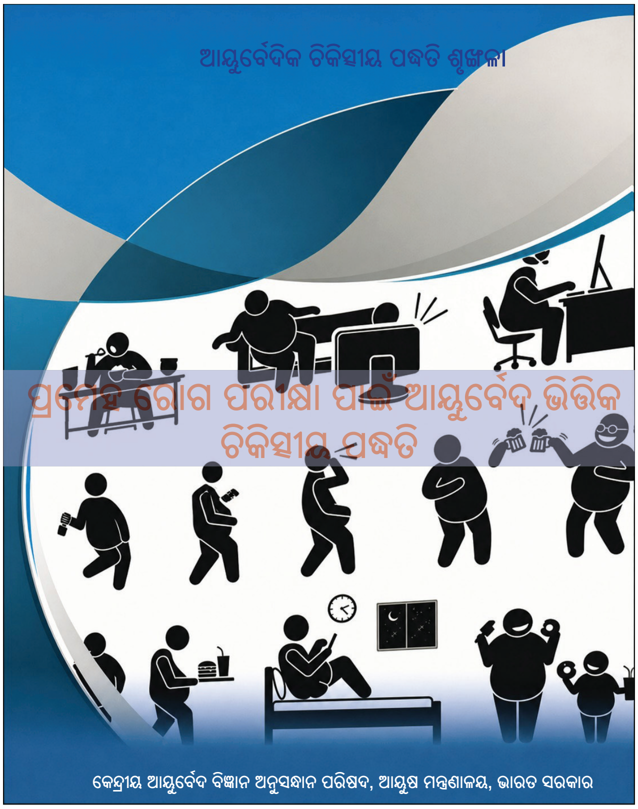

ଚିତ୍ର ଉତ୍ସ : https://publication.ccras.res.in/product/ayurveda-clinical-methods-series-iv-ayurveda-based-clinical-methods-for-examination-of-prameha-roga/

ତିନୋଟି ବ୍ୟାପକ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ପ୍ରଥମେ ଚରକ ସଂହିତା, ସୁଶ୍ରୁତ ସଂହିତା, ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ମାଧବ ନିଦାନ ଭଳି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଡ଼ିକର ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସମୀକ୍ଷାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ। ଏହା ସହିତ ନମସ୍ତେ (NAMASTE) ପୋର୍ଟାଲର ମାନକ ପରିଭାଷାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦସ୍ତାବେଜ ଏବଂ ଗବେଷଣାରେ ସମାନତା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ। ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗରେ ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରୋଫର୍ମା ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଅଭିନବ ତଥା ସୁସଜ୍ଜିତ ନିଦାନ ପଦ୍ଧତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି। ଏଥିରେ ଚିକିତ୍ସକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଏବଂ ରୋଗୀଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ 'ସ୍କ୍ରିନିଂ ଟୁଲ୍' ସହିତ ଏକ 'ପ୍ରମେହ-ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିଦାନ ପ୍ରୋଫର୍ମା' (PSDP) ରହିଛି। ଏହି ଦ୍ୱିବିଧ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ରୋଗକୁ ଶୀଘ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିବା ସହ ପ୍ରମେହର 20ଟି ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରୁ ସଠିକ୍ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ। ଏହି ନିଦାନ ମଡେଲରେ ଦୋଷ, ଦୂଷ୍ୟ, ସ୍ରୋତ ଏବଂ ରୋଗ ପରୀକ୍ଷା ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ପାରାମିଟରକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇ ରୋଗର ଏକ ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଛି। ବିଶେଷ କରି 'ମୂତ୍ର ପରୀକ୍ଷା' ଉପରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ନିଦାନରେ ଏହାର ମୌଳିକ ଭୂମିକାକୁ ଦର୍ଶାଇବା ସହ ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତି ଓ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସେତୁ ସଦୃଶ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି। ତୃତୀୟ ଭାଗଟି ଏକ ବିସ୍ତୃତ ବ୍ୟବହାରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ, ଯାହା ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ପ୍ରୋଫର୍ମାଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ। ସ୍ପଷ୍ଟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ, ଫ୍ଲୋଚାର୍ଟ ଓ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଏହାର ବ୍ୟବହାରକୁ ସରଳ କରିଥାଏ, ଯାହା ବିଶେଷ କରି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଏବଂ ନୂତନ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦେୟ।

ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ପୁସ୍ତକର ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ ହେଉଛି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଜ୍ଞାନକୁ ବ୍ୟବହାରିକ ତଥା ମାନକୀକୃତ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବା। ଏହା କେବଳ ରୋଗ ନିରୂପଣର ସଠିକତାକୁ ବଢ଼ାଏ ନାହିଁ, ବରଂ ଏକସମାନ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ବହୁମୁଖୀ ଅଧ୍ୟୟନ, ଚିକିତ୍ସୀୟ ଅଡିଟ୍ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଭିତ୍ତିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା। ଗବେଷଣା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଦେଖିଲେ, ଏହାର ସୁସଜ୍ଜିତ ରୂପରେଖ ଏବଂ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପରିଣାମଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମେହ ରୋଗ ଉପରେ ହେବାକୁ ଥିବା ଭବିଷ୍ୟତର ଚିକିତ୍ସାମୂଳକ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣାତ୍ମକ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରଦାନ କରେ। ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ଦସ୍ତାବେଜ ଏବଂ ବିଶ୍ଳେଷଣକୁ ସକ୍ଷମ କରି, ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ଆଧୁନିକ ଗବେଷଣା ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଆୟୁର୍ବେଦର ସମନ୍ୱୟକୁ ଆହୁରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ କରୁଛି।

ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ, ପ୍ରମାଣ-ଆଧାରିତ ଆୟୁର୍ବେଦକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ଦିଗରେ ଏହି ପ୍ରକାଶନ ଏକ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେଉଛି। ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନକୁ ସମସାମୟିକ ଚିକିତ୍ସା ମାନକ ସହିତ ସମନ୍ୱିତ କରି, ଏହା ରୋଗୀ ସେବାରେ ଉନ୍ନତି, ଶିକ୍ଷାଗତ ବିକାଶ ଓ ଆୟୁର୍ବେଦିକ ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରମାଣିକରଣ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ମାର୍ଗ ପ୍ରଶସ୍ତ କରୁଛି। ସମନ୍ୱିତ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚିକିତ୍ସା ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟୁର୍ବେଦକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଦେବାରେ ଏହିଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି।